ZLATOPOLJČAN

DECEMBER 2021 LETO XXXII

FOTO: WWW

IZ VSEBINE:

- *Center za krepitev zdravja svetuje*
- *aktualno dogajanje v varstveno izobraževalnih ustanovah na Zlatem polju*
- *pereča problematika odlaganja kosovnih odpadkov ob ekoloških otokih*

in še mnogo več ...

ZLATOPOLJČAN - Glasilo krajevne skupnosti Zlato polje je izdal in založil svet KS Zlato polje. Uredniški odbor: Karel Piškur in Zdenka Kogej. Pri izdaji glasila so nam pomagali: **DOMPLAN d.d., Komunala Kranj d.o.o., BELMONT d.o.o., DILCA d.o.o., Frizerski salon Sabina Omejec, AMD Kranj, Pizzerija GORENC** Tisk Tiskarna GTO Košir d.o.o. Zgornje Bitnje. Zlatopoljčana dobijo vsa gospodinjstva in poslovni subjekti v KS Zlato polje brezplačno. Naklada 1600 izvodov.

Uvodna beseda!

Pozdrav vsem na Zlatem polju v času, ko se pripravljamo na konec leta in pričetek novega. Žal ne moremo tega reči tudi za koronsko leto, ki se kar razteguje v drugo leto in mu še ni videti konca.

Vendar poskusimo najti kaj bolj prijaznega, spodbudnega in inspirativnega, saj življenje teče dalje in tudi pri nas se kaj dogaja in načrtuje novosti, ki bodo precej spremenile naše okolje, zlasti z novimi pozidavami, novimi prebivalci in dejavnostmi.

Naša KS je imela v začetku letošnjega leta nekaj čez 3200 prebivalcev. Zdaj ima najbrž že kakega več, saj staršev z vozički in malčki ni tako malo, starejši pa nas en za drugim zapuščajo, v letošnjem letu še več kot navadno.

Če se bodo občinski načrti in načrti vlagateljev v gradnje uresničili, bomo čez deset let imeli vsaj kakih 15% prebivalcev več v novozgrajenih večstanovanjskih stavbah ob Koroški cesti in morda tudi v novih t.i. Severnih vratih (ob Bleiweisovi c. nasproti porodnišnice). Dodatno bodo tu še stanovalci novega doma starejših občanov - 150 naj bi jih bilo. Če bomo dobili tudi regijsko bolnišnico, pa bo tudi ta povečala vsaj število dnevnih prebivalcev, ki jih imamo že tako veliko, saj je naše območje center skoraj vseh srednjih in višjih šol in dveh osnovnih šol ter doma dijakov in študentov, za povrh pa imamo še centralni zdravstveni dom in porodnišnice. Tudi novi park ob Bleiweisovi med avtobusno postajo in območjem zdravstvenih ustanov naj bi se v prihodnjem letu postopoma urejal, in postal lepa zelena oaza s klopcami, igrali in kraj za dnevni oddih in druženje.

Vse to bo vsaj med gradnjo obremenjevalo naše prebivalce, upajmo pa, da bodo vse bodoče novogradnje opremili z dostopi in parkirnimi površinami tako, da ne bo tovrstna obremenitev poslabšala pogojev bivanja v naših soseskah, še posebno ne v bližnjih večstanovanjskih objektih.

Je pa v letošnjem letu bilo pri nas tudi kar nekaj narejenega - zlasti so to nova parkirna mesta na Gradnikovi, saj se avtomobilska pločevina še vedno samo širi in je parkirnih mest vedno premalo. Prošnje prihajajo tudi od gibalno oviranih prebivalcev, da se jim zagotavlja več posebnih parkirnih mest, zato sta bili dodani dve na teh razširjenih parkiriščih. Zanje in za vse ostale uporabnike tlakovanih steza v soseski so bile tudi odstranjene višinske razlike na prehodih s stez na dovoze, tako da so za starše z vozički in invalide ti prehodi zdaj brez ovir.

Poskušali smo doseči tudi nekaj urejanja težav z drevjem, vsaj en posek je bil izveden, nekaj tudi obrezovanja, na več teh posegov pa upamo v prihodnjem letu.

Mestna občina Kranj bo od vseh občanov v januarju '22 poskušala najti tudi predloge za izboljšave in urejanje manjših investicij, zato vas pozivamo, da o tem razmislite in sodelujete, saj gotovo opažate kaj, s čimer niste zadovoljni ali pa si želite česa v

vašem bivalnem okolju, česar še ni ali pa ni ustrezno urejeno. Gre za t.i. participativni del proračuna občine, kjer bi krajani predlagali posamezne posege in rešitve.

Prosimo krajane, da nas opozorijo na različne težave, ki jih opazijo, da lahko čimprej o njih obvestimo tudi pristojne za reševanje. Naš e-naslov je kszpkr@gmail.com, ki ga dnevno pregledujemo, tudi po telefonu 04 2011 972 se lahko oglasite, vendar vztrajajte pri zvonjenju, saj je na tej številki narejena prevezava in je odgovor z zakasnitvijo, takoj pa povejte, da kličete KS.

V imenu sveta KS vas pozdravljamo z dobrimi željami za prihodnje leto. *(ZK)*

slika: internet

Dedek Mraz

Vse otroke Zlatega polja med dopolnjenim enim in šestim letom in njihove starše obveščamo, da dedek Mraz zaradi epidemije letos ne more priti med otroke, pač pa bo na sedežu KS pustil za vsakega lepo slikanico. Kdaj jih boste lahko prevzeli, vas bomo obvestili na naši spletni stani in na dveh oglasnih deskah pred KS in med bloki na ulici Zlato polje. Organizirali bomo nekaj terminov, ko se boste lahko oglasili v KS in prevzeli svojo knjižico, predvidoma med 22. in 29. decembrom 2021.

(Svet KS Zlato polje)

Pisne predloge in vprašanja spremljamo na e-naslovu kszpkr@gmail.com, kakšno nujno zadevo pa lahko sporočite tudi na tel. 04 2011 972.

Vsem, ki ste se oglasili na KS tako ali drugače, se zahvaljujemo za angažiranost in prav tako vsem, ki ste pomagali pri obveščanju stanovalcev o posameznih dejavnostih. K temu vabimo še kakšnega prostovoljca – saj drži, če nas je več, je delo hitreje opravljeno!

*(tajnica KS ZP - **ZK**)*

Beseda predsednika sveta KS Zlato polje:

Spoštovane sokrajanke in sokrajani!

Čas res hitro teče in v tokratnem mandatu sveta krajevne skupnosti vas v našem glasilu pred koncem leta nagovarjamo že tretjič. Pred tremi leti si niti v sanjah ni nihče predstavljal, kako poseben in drugačen mandat je pred nami.

V marsičem nas je resnično zaznamoval, nas preizkušal in hkrati tudi učil. Verjamem, da se konec tega posebnega obdobja bliža in bomo na koncu iz tega drugačnega časa lahko prišli kot zmagovalci.

Predvsem pa upam, da smo se iz vsega skupaj tudi naučili, kaj je v življenju resnično pomembno, kaj je pomembno za naše medsebojne odnose in kvalitetno sobivanje v naši sredini.
V tem času smo spoznali kako solidarni in sočutni znamo biti, kako znamo stopiti skupaj v bran najšibkejšim in najbolj ranljivim.

Upam, da bomo to zavedanje ohranili tudi v bodoče, da se bomo zavedali pomena solidarnosti, sočutja do bližnjih in svoje okolice. Kot družbo nas to bogati in verjamem, da tudi nudi osebno zadovoljstvo slehernemu posamezniku, ki je za svoje okolje in soljudi storil nekaj dobrega.

Žal se nam še vedno ni uspelo večkrat srečati, restrikcije nam tega vse leto niso dovoljevale. Tako je žal ponovno izpadel naš osrednje planirani dogodek, praznovanja dneva krajevne skupnosti. Dogodek, ki bi bil drugačen in bi omogočil naše neposredno druženje v centru krajevne skupnosti, tako ga ponovno, že drugič prestavljamo v naslednje leto.
Ostajamo optimisti in verjamemo, da bomo v letu 2022 pa le uspeli. Voljo in željo torej imamo, na nas je, da planirano izpeljemo.
Kljub pandemskim časom, pa smo bili v svetu krajevne skupnosti še naprej delavni. Zavzemali smo se za dosego naših zastavljenih ciljev in kljub veliko preprekam smo jih kar nekaj tudi dosegli.

Kot ste že sami opazili, je letošnje leto minilo v znamenju novih parkirnih mest. Uspešno smo jih že pridobili 34 (3 nova pa so še v pripravi). Od teh mest sta dve dodatno namenjeni invalidom. V naselju kot je naše, ki infrastrukturno ne dopušča

veliko glede tega, je to izjemen uspeh. Vsako parkirno mesto šteje, še posebej, ker smo v fazi uvajanja modre cone. Ta bo kasneje omogočila, da bodo vsa razpoložljiva parkirna mesta stanovalcem naselja v večjem delu časa tudi dejansko na razpolago.

Vprašanje modre cone, s katere uvajanjem smo uspešno začeli na Gosposvetski ulici, je seveda še vedno aktualno. Žal tokrat mestna uprava ni izpeljala projekta do konca, a njihova obljuba, da bo to storila v prihodnjem letu, je živa. Tako jaz kot naši svetniki se bomo trudili, da bo ta obljuba tudi realizirana. Modra cona bo s svojim režimom zagotavljala več parkirnih mest za naše stanovalce preko celega dneva.

V nadaljevanju vam bom na kratko predstavil na novo pridobljena parkirna mesta in projekte, za katere so bile dane obljube, da bodo s strani mestne uprave v tem mandatu tudi realizirane.

1. Za parkirišče ob bivši kavarni Slonček je bil z naše strani podan predlog, da se vsaj ena stran izvzame iz modre cone, saj je parkirišč za najemnike poslovnih prostorov preveč in se celotna stran nameni parkiranju stanovalcev. To je bilo letos poleti tudi realizirano in pridobljeno je bilo 12 parkirnih mest za naše krajane. Še vedno pa je veljavna mestna modra cona na obcestni strani, zato je tam potrebno upoštevati veljavne predpise o parkiranju.

2. Na Gradnikovi ulici je pridobljenih 16 novih parkirnih mest, le ta naj vam dobro služijo. V jesenskem času, ko odpada listje ter pozimi, ko je sneg, pa vas sokrajane pozivamo, da parkirna mesta po vsej krajevni skupnosti samoiniciativno čistite. Takšna dejanja bodo pokazala, da si želimo živeti v urejenem okolju. V času, ko je potrebno očistiti sneg, pa ponudimo roko in lopato sosedu in združimo koristno tudi z druženjem.

Vse krajane tudi vljudno naprošamo, da ne parkirajo na intervencijskih poteh, še posebej ne tam, kjer so zarisane rumene črte. Tako se bomo izognili nepotrebnih glob redarjev, kar pa je bolj pomembno, gasilcem in reševalcem tako omogočamo prosto pot do kraja intervencije. Bodimo pri tem pazljivi in uvidevni.

3. Ob bloku št. 13 na Gosposvetski ulici so se stanovalci že nekaj let soočali s problematično bližino drevesa, ki je negativno vplivalo na njihovo bivanje in je hkrati povzročalo škodo na fasadi in balkonih bloka. Letos nam je uspelo to drevo odstraniti in v pogovorih z Mestno občino in Komunalo je nastal naslednji dogovor.
Po poseku motečega drevesa smo se v zadnji verziji za sanacijo prostora dogovorili, da bo Komunala takoj spomladi izvedla na Gosposvetski ulici 13 večji poseg, tudi tokrat s ciljem, pridobiti dodatna parkirna mesta. Pri ogledu terena se je namreč pojavila težava, saj je v zelenici podtalni hidrant in kanalizacijski jašek. Poleg tega na tej lokaciji poteka star salonitni vodovod, ki ga je smiselno pred asfaltiranjem obnoviti – kar bo uredil sektor Vodovod. V tem primeru se lahko istočasno odstrani še podtalni hidrant, saj je v neposredni bližini že en nadtalni.
Tako bo poseg zagotovil stanovalcem kar 5 parkirnih mest, izgradnjo treh novih

asfaltiranih in zaris dveh mest na obstoječem asfaltu, robnike, prestavitev fizične ovire (ki onemogoča parkiranje na zelenici), prilagoditev kanalizacijskega jaška in prestavitev potke (hkrati pa se bo saniral star vodovod). Dela se bodo izvedla spomladi.

4. V decembru je bila planirana tudi sanacija parkirnih mest na Gradnikovi 11, žal pa nam je letošnja hitra zima tokrat prekrižala načrte, zato se sanacija parkirnih mest in betonske mulde prestavlja na pomlad.

5. Nova parkirna mesta so velika pridobitev za naše naselje, v okviru le-teh, pa moramo svojim sokrajanom, ki imajo težave in so upravičeni do invalidskih parkirnih mest, le ta tudi zagotoviti. Pozivamo vas, da to spoštujete in ste do invalidov zares uvidevni. Upoštevajmo invalide v taki meri, kot bi si želeli tudi sami, če bi se znašli v takšnem položaju.

V okviru naše krajevne skupnosti se nam v prihajajočih letih obeta še kar nekaj zanimivih sprememb, izvedenih projektov, izboljšav … O njih vas bomo sproti obveščali. Vsi, ki smo dobili vaš mandat, da vas zastopamo, se in se še moramo truditi, da vaša pričakovanja kar najbolje izpolnimo. Žal finančni del projektov ni v naših rokah, zato ni storjeno toliko, kot bi si vsi skupaj želeli, a trudimo se po naših najboljših močeh.

Zame osebno in za svetnike naše krajevne skupnosti je pomembno, kako vidite naše delo, koliko ste z njim zadovoljni in predvsem nam je pomembno izpolnjevanje naših obljub in ciljev, ki smo si jih zadali v tem mandatu. Nekaj rezultatov naših aktivnosti se lahko opazi v vsakodnevnem življenju, nekatere aktivnosti pa so na prvi pogled skrite, a vseeno potekajo v zadovoljstvo naših krajanov.

Obljubljam vam, da bomo pri svojih zahtevah, ki naši krajevni skupnosti prinašajo napredek in željene spremembe, vztrajali in se za njihovo realizacijo zavzemali tudi v bodoče.

Ob koncu leta pa še posebej iskrena zahvala nekaterim posameznikom in skrbnikom blokov, ki ste s svojim angažmajem doprinesli svoj delež v zagotavljanju dobrih pogojev bivanja v naši krajevni skupnosti. V času ki prihaja, vas vse pozivam, da se medsebojno spoštujemo, da si pomagamo in poskrbimo za tiste, ki našo pomoč potrebujejo.

Prazniki pred nami so primeren čas, da ne pozabimo na soljudi in se imamo med seboj radi.

Vse fotografije avtor: G. Copek, razen predloga ureditve na Gosposvetski 13: S. Pančur MOK

Vam in vašim najbližjim v imenu ekipe svetnikov, naše tajnice in urednika našega glasila

želim srečno, zdravo in uspešno 2022.

Skupaj in složni zmoremo več.

Gorazd Copek
Predsednik sveta krajevne skupnosti ZLATO POLJE

AMZS

AMD KRANJ

AVTO MOTO DRUŠTVO KRANJ
4000 KRANJ, KOROŠKA C. 53/D
tel: 04/ 23 80 240, www.amd-kranj.si
e-mail: amd.kranj@siol.net

Ob iztekajočem letu in pričakovanju novega je čas, ko drug drugemu zaželimo dobrih reči, vsem Vam pa zaželimo srečno novo leto, osebne sreče, zdravja in lepih prazničnih dni.

AMD Kranj

Na OŠ Franceta Prešerna Kranj

Obnova učilnice po požaru

Sanacija učilnice kemije, ki je 21. aprila izginila v požaru, je skoraj že zaključena. Zahvalil bi se staršem in donatorjem za pomoč, prispevali so 1.115€, za kar smo kupili računalnik za v učilnico in dve kameri s stojalom za delo na daljavo.

Celotna sanacija je bila vredna skupaj skoraj 130.000€ . Seveda je bilo potrebno vse obnoviti skladno z novimi, bolj zahtevnimi standardi. Večino je pokrila zavarovalnica, saj smo imeli zavarovano na novo vrednost. Škode na opremi in učilih pa je bilo za dodatnih 80.000€, kar pa se ne da zavarovati na isti način, pač pa smo dobili povrnjeno amortizirano vrednost. Manj kot desetino. Za pohištvo v učilnici je prispevala MO Kranj, učila pa bomo počasi dokupovali iz rednih sredstev, ki nam jih zagotavljata MO Kranj in MIZŠ v naslednjih letih. Najnujneje smo že nabavili, tako da pouk poteka. Učilnica je sedaj svetla in prostorna in nam nudi odlične pogoje za delo. V naslednjem letu bomo do konca opremili s pohištvom še oba kabineta. Vsi ki so sodelovali pri obnovi, so delo opravili zgledno in nam med delom omogočali kar se da normalno delo.

Hibridni pouk in težave od začetka novembra

Ko smo po prvem valu pred dobrim letom razmišljali, da je pouk, kot smo ga organizirali takrat, nekaj najbolj zoprnega, kar se nam lahko zgodi, se nam je v drugem valu zgodila popolna zapora in šolanje na daljavo. Kot so starši ocenili, smo ga izpeljali na splošno zadovoljstvo zelo dobro. Vzpostavili smo dobro medsebojno sodelovanje, kajti starši so, kljub temu, da smo še vedno vodili pouk učitelji, imeli pri nadzoru pomembno vlogo. Velikokrat so morali dodatno spodbujati otroke, ki jim je dolgotrajno sedenje pred zasloni jemalo voljo in energijo za delo. Vsi se strinjamo, da je šola v živo v razredu tisto, kar je za otroke najbolje. Zato je prav, da se v četrtem valu ne zapiramo, razen seveda takrat in za tiste razrede, ki so zaradi visoko rizičnih stikov z okuženimi, ogroženi in v karanteni. Na šoli je precepljenost med delavci zelo visoka, preko 80%. Zato tudi ni pretiranih izostankov zaradi bolezni. Ko to pišem, nimamo nobenega oddelka v karanteni, medtem, ko smo imeli v drugem tednu po jesenskih počitnicah v karanteni naenkrat 8 oddelkov. Vsi učenci so imeli takrat tudi pouk na daljavo. Že od pričetka letošnjega šolskega leta smo, če se je le dalo, za odsotne otroke zaradi karantene, organizirali hibridni pouk. Tudi v primeru, da so bili učenci bolni, so lahko spremljali pouk, saj smo tudi za njih organizirali pouk.
Poseben izziv je za nekatere starše predstavljalo samotestiranje učencev, ki smo ga začeli 17. novembra. Kot vedno, so imeli s tem najmanj problema učenci, ki so suvereno in večina brez težav samozavestno in samostojno izvedli tudi to neprijetno obvezo. Tako si sedaj vsak ponedeljek, sredo in petek, povrta s palčko po nosu okoli 630 učencev. Ostali so cepljeni ali prebolevniki.

Žal nam je, da nekaj posameznih staršev še vedno zadržuje otroke doma, ker se ne strinjajo z nošnjo mask ali samotestiranjem. Občasno sicer pošljejo otroke v šolo z narejenim testom na mestih za testiranje, kar pa je, kot vsi vemo, bolj invaziven poseg kot preprosto brisanje nosu v šoli. Pridejo zato, da so vprašani ali pišejo za ocene. Ti otroci so doma zaradi želje staršev, ne zaradi bolezni ali karantene, zato zanje ne izvajamo pouka na daljavo. Je pa res, da je hibridni pouk, ki traja dlje časa, še posebej, če je nepotreben, nesmiseln in po nepotrebnem izčrpava učitelje in škodi oziroma je na račun tistih, ki so v šoli. Tako je tudi navodilo našega ministrstva in Zavoda za šolstvo, da se temu izognemo. Če je možno, sicer izvedemo ure tudi na daljavo, a je tega bistveno manj, kot smo nameravali, ker enostavno ne gre. Hibridno delo je krivično do učencev v šoli, še posebej, ker imajo tisti, ki so doma, vse možnosti, da pridejo v šolo. Preveč časa se po nepotrebnem vsakokrat zgubi s posebnim delom s posamezniki, ki so doma. Seveda so med njimi tudi učenci, ki pa dejansko ne morejo v šolo, ali zaradi karantene ali bolezni, če so sposobni spremljati pouk. Takrat je ta napor smiseln in potreben. Nam ga relativno dobra opremljenost šole s tehnično opremo omogoča, vendar ne za vsako ceno.

Verjetno edina dobra plat vsega tega, kar se nam dogaja, to, da smo se naučili še bolj uporabljati in izkoriščati prednosti tehnologije in jo bomo lahko tudi v prihodnje, ko otroci ne bodo mogli biti pri pouku. Seveda pa je pri tem potreben temeljit razmislek kako, kdaj in koliko.

Večina otrok in staršev nošenje mask v šoli podpira in se zavedajo pomembnosti, nas tudi opozarjajo, če je kje preveč ležeren pristop k izvajanju ukrepov. Redno nas tudi kontrolirajo šolska in zdravstvena inšpekcija. Starši razumejo in vedo, da je to sicer neprijetno, a v tej situaciji koristno in vsekakor bolje, kot pa da imamo pouk na daljavo, ali pa da se okužimo. Seveda ni absolutne zaščite, se pa trudimo kar se da, da bi morebitne okužbe preprečili. Ukrepe, ko opozarjamo otroke, ki nepravilno nosijo maske ali ko je kdo ne želi nositi, kakšen sprejme kot kršenje zakonov in ustave ali osebne svobode. Medtem ko ne pomislijo, da s svojim početjem ogrožajo druge. Naveličani smo argumentov, da otroci ne prenašajo okužb in podobnega. Tudi pri nas se je to zgodilo še nedolgo nazaj.
Mi se seveda natančno držimo navodil NIJZ in delujemo skladno z navodili Ministrstva za izobraževanje znanost in šport in Zavoda za šolstvo ker si res želimo, da bi se to neprijetno obdobje čim prej zaključilo.
V upanju, da se drugo leto lahko bolj sproščeno poslovimo ob zaključku leta, vam želimo vsi na šoli, zdravja in veselja, predvsem pa zdrave pameti in potrpljenja.

Aleš Žitnik
ravnatelj

Trkaaaaaj, YoYoYo;

- neki se sliš*, da je žur na Prešernovi
- in da Trkaj tam nori, rima, pleše, se vrti,
- da vse prenese v nove dimenzije, norije, nasmeharije ...

Ja, točno, to je bilo 1. 10. 2021, ko smo na naši šoli gostili raperja Trkaja in gospoda slavistoraperja Igorja Saksido, ki sta ob tednu otroka vse nas odpeljala rimam in sproščenim vibram naproti in vse je bilo tooooooolk fajn, da se z besedami opisati ne da, top občutki pa so ostali in nas še zdaj odnesejo malo sem, malo tja, kjer so glasba, rima in nasmeh doma... papa.

Saša Janša, pedagoginja

Medkulturno povezovanje za bogatejše znanje – Erasmus +

Učenci naše šole se na različne načine povezujejo z vrstniki širom Evrope in tudi dlje. Na povabilo italijanske šole Istituto Omnicompresivo Città Sant'Angelo smo sodelovali v projektu Porte d'Europa – Premiazione Lampedusa, pod pokroviteljstvom italijanskega ministrstva za izobraževanje ter organizacije Comitato 3 Ottobre. Naši in italijanski učenci ter dijaki gimnazije Franceta Prešerna so ustvarjali skupno zgodbo, ki so ji dali naslov A Journey to a Better Tomorrow na temo migracij, dostojanstva, sodelovanja. Imeli smo več skupnih srečanj na daljavo. Naša zgodba je bila ena izmed zmagovalnih. Za nagrado sta se dve naši učenki in dijakinja gimnazije udeležili zaključnega srečanja na Lampeduzi.

Tudi naši učitelji imajo priložnost izobraževanja v tujini preko evropskih projektov. Meseca julija sta se učiteljici Vita in Tanja odpravili na izobraževanje o medkulturnosti, kompetencah in kreativnega mišljenja, ki je potekalo na otoku Tenerife (Europass Teacher Academy).

V mesecu decembru pa bo naša šola gostila nekaj učencev in učiteljev iz šole Tagoror, v Santa Cruzu, Tenerife. Učenci bodo prisostvovali pri našem pouku in skupaj z nami uživali zimske radosti.

Prvi razredi preko eTwinning projekta: ♥ *holidays* spoznavajo različna evropska mesta, od koder so njihovi vrstniki.

Tretji razredi sodelujejo v igrivem eTwinning projektu *Traditional games from old days*, kjer obujajo že pozabljene igre in spoznavajo nove, ki se jih otroci igrajo širom Evrope.

Peti razredi pa smo tokrat stopili onkraj meja Evrope, saj sodelujemo s šolo iz Kyota na Japonskem ter s šolo iz oddaljenega La Reuniona.

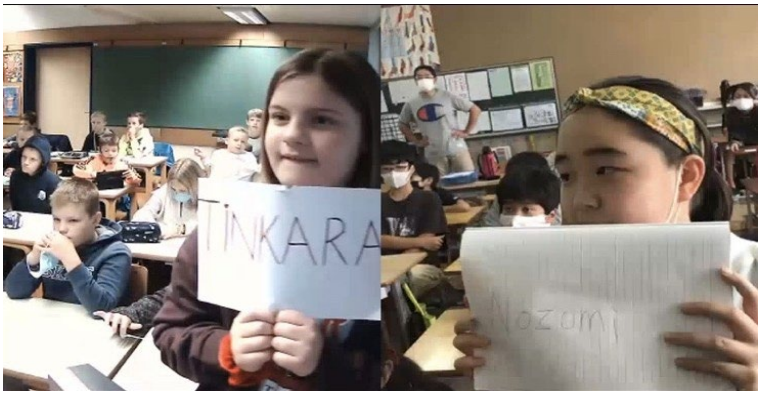

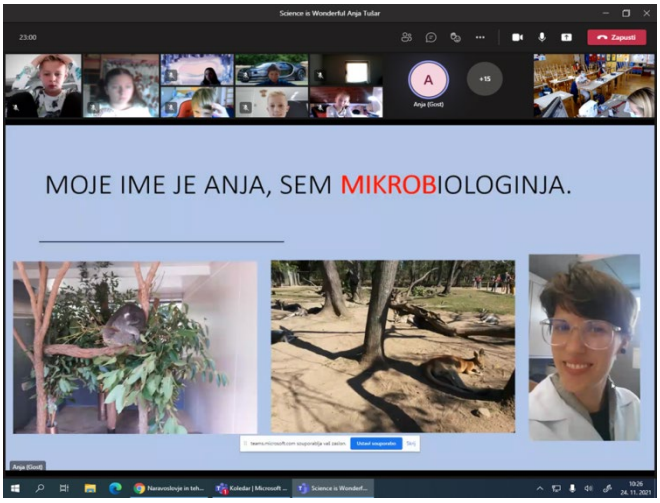

Prav tako pa smo imeli v Tednu znanosti (Science is Wonderful) priložnost spoznati različne znanstvenike in raziskovalce. Naše prvo srečanje je bilo z raziskovalko Yvonne z Univerze v Bologni, kjer smo razmišljali in filozofirali o pomenu besed, prevajanju, različnih dojemanj besedil… Spoznali smo delo raziskovalca in znanstveni laboratorij s slovensko raziskovalko Anjo, ki raziskuje na Hrvaškem. Področje programiranja pa nam je na zanimiv način predstavila raziskovalka Emese iz Španije.

Tanja Müller, učiteljica angleščine na razredni stopnji.

Krajevna organizacija Rdečega križa Zlato polje

Spoštovane krajanke, cenjeni krajani Zlatega polja,

krajevna organizacija Rdečega križa Zlato polje je kljub nenavadnim časom, ki jih je s sabo prinesla zdravstvena kriza, še vedno tukaj. Deluje bolj ali manj v enoosebni izvedbi, bi si pa zelo želel, da se najde še kak mlajši krajan, ki bi pripravljen nekajkrat na leto priskočiti na pomoč pri akcijah Rdečega križa Slovenije. Starejša generacija aktivistov se je žal postarala in prej potrebuje pomoč kot pa, da bi aktivno lahko pomagala drugim. Vsi, ki ste pripravljeni sodelovati in podariti del svojega časa v humanitarne namene, se lahko prijavite na rk.zlato.polje@siol.net.

Tudi letos ste ali pa še boste v poštnih nabiralnikih dobili položnice z obvestilom, s katerimi lahko krajani plačate svoj prispevek za Rdeči križ. Ta je namenjen izključno socialno ogroženim s področja Krajevne skupnosti Zlato polje. Prosim vse Zlatopoljčane dobre volje, ki jim to ni odveč, da prispevek (5,00 €), lahko pa tudi več, nakažete s položnico, ki ste jo prejeli v svoj poštni nabiralnik. Prostovoljni prispevek je simboličen in vedno je lepo, če človek lahko prispeva za humanitarno pomoč tistim, ki si sami ne morejo pomagati iz stiske. Seveda lahko plačate takrat, ko to lahko storite ne glede na obdobje leta. Brez vaših prispevkov navedenih aktivnosti oziroma pomoči ne bo mogoče izvajati. Danes je na žalost vedno precej ljudi v finančnih težavah, ki niso plod njihovega odločitve ali nedela, mnogi ostanejo brez službe, novo pa je težko dobiti. Posebej kritično je to pri mladih, ki se prvič srečajo s potrebo po samostojnem preživljanju in pri starejših, katerih dohodki so premajhni za pokrivanje vsakodnevnih stroškov. Starejšim in bolnim pa je tudi v veselje vsaj čestitka s simboličnim darilom, saj zadnji dve leti zdravstveni ukrepi v precejšnji meri otežujejo ali celo onemogočajo obiske v domovih za starejše občane.

Za Zlatopoljčane, starejše od 80 let, smo v krajevni organizaciji RK Zlato polje do leta 2019 vsako leto pripravili tradicionalno srečanje v brunarici Štern na Kokrici. Upamo, da bomo lahko kmalu obnovili to tradicijo, hkrati pa obnovili sodelovanje pri obiskih starejših v Domovih za oskrbo starejših v Kranju, Preddvoru in Naklem. Mentorji na šolah so z učenci pripravljali kulturni program za oskrbovance domov, ki je vedno naletel na pozitiven odziv med oskrbovanci domov.

Zadnji čas opažamo precejšnje povečanje števila prošenj za enkratno plačilo položnic, ki jih posamezni občani v teh kriznih časih ne zmorejo sami plačati. Ob

sorazmerno nizkih zneskih, ki jih ima na razpolago Območno združenje rdečega križa Kranj, so vaši prispevki tisti dodatni vir, ki omogoča dodatno pomoč krajanom Zlatega polja. Zato vas še enkrat prosim za sodelovanje s prostovoljnimi prispevki. Pomoči potrebni vam bodo hvaležni

Milan Korbar

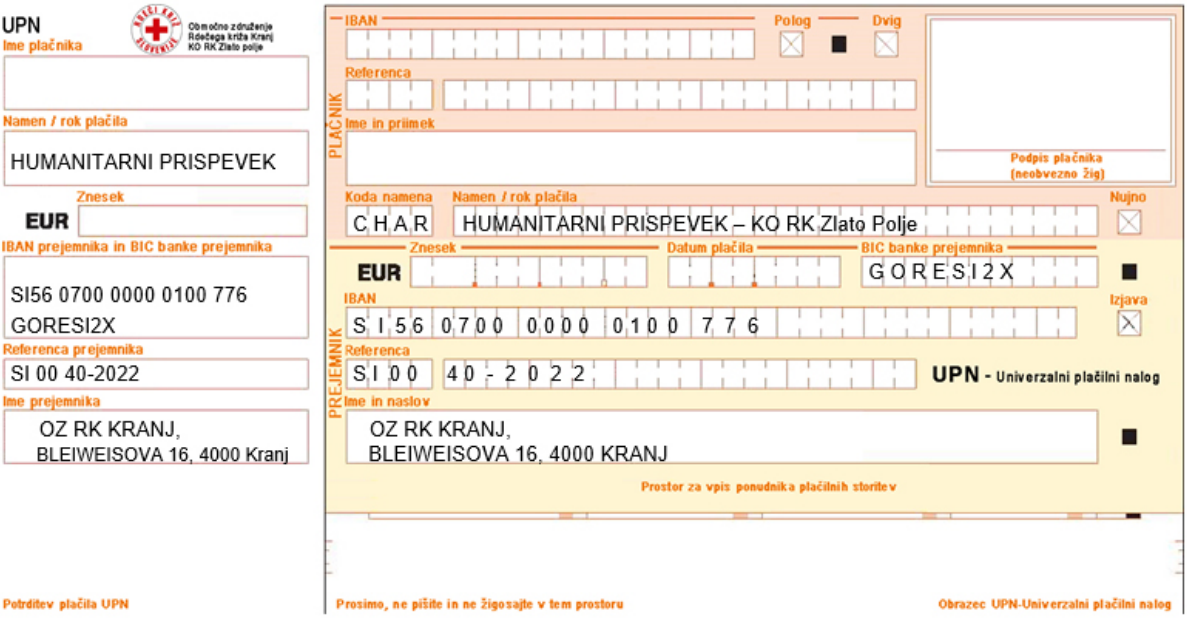

UPN

Ime plačnika

Območno združenje Rdečega križa Kranj KO RK Zlato polje

Namen / rok plačila

HUMANITARNI PRISPEVEK

Znesek

EUR

IBAN prejemnika in BIC banke prejemnika

SI56 0700 0000 0100 776
GORESI2X

Referenca prejemnika

SI 00 40-2022

Ime prejemnika

OZ RK KRANJ,
BLEIWEISOVA 16, 4000 Kranj

Potrditev plačila UPN

PLAČNIK

IBAN

Polog

Dvig

Referenca

Ime in priimek

Podpis plačnika (neobvezno žig)

Koda namena

C H A R

Namen / rok plačila

HUMANITARNI PRISPEVEK – KO RK Zlato Polje

Nujno

Znesek

EUR

Datum plačila

BIC banke prejemnika

G O R E S I 2 X

PREJEMNIK

IBAN

S I 5 6 0 7 0 0 0 0 0 0 0 1 0 0 7 7 6

Izjava

Referenca

S I 0 0 4 0 - 2 0 2 2

UPN - Univerzalni plačilni nalog

Ime in naslov

OZ RK KRANJ,
BLEIWEISOVA 16, 4000 KRANJ

Prostor za vpis ponudnika plačilnih storitev

Prosimo, ne pišite in ne žigosajte v tem prostoru

Obrazec UPN-Univerzalni plačilni nalog

PIZZERIJA gorenc®

Koroška cesta 59, Kranj
tel.: 04/236 13 00

PONUDBA HRANE:

- odlične pice iz krušne peči
- kruhki različnih okusov
- lazanje in ostale testenine
- mesne in RAZNE druge solate
- zrezki različnih okusov
- lignji na več načinov

Krajanom Zlatega polja želimo mirne praznike
ter sreče in zdravja v letu 2022

POLICIJA svetuje

Policijska postaja Kranj spremlja varnostno situacijo v krajevni skupnosti in se odziva na težave. Trenutno je v reševanju domnevna problematika in prijavljena nekultura voznikov na prehodih za pešce pred osnovno šolo Franceta Prešerna ter na Kidričevi cesti in drugih okoliških cestah. Ker bomo z mestnim redarstvom poostrili nadzor, že sedaj opozarjamo na upoštevanje prometnih pravil. Dejstvo je, da nihče nima absolutne prednosti, pa vendar so pešci ranljivejša skupina prometnih udeležencev in je potrebno nanje bolj paziti. Sploh ko gre za območja, kjer so prehodi za pešce, in kjer je več otrok pešcev. Vozniki naj pešcem pred prehodom ustavijo in jim omogočijo varno prečkanje. Druga težava bi utegnila biti pirotehnika. Tukaj apeliramo predvsem na starše, naj bodo dober zgled otrokom in naj jim pravilno svetujejo. Rabo pirotehnike odsvetujemo.
Trenutno obdobje je tudi čas vlomov. Pri blokovskih naseljih so tarča predvsem stanovanja v nižjih in višjih nadstropjih. Vredne stvari imejte ustrezno zavarovane, pazite na svojo lastnino, sume pa prijavite na številko 113. Ker pa so v veljavi še vedno tudi epidemiološki ukrepi, občane še naprej prosimo, naj poleg varnosti skrbijo tudi za lastno zdravje in zdravje drugih.

Damjan Nartnik - vodja policijskega okoliša, Višji policist I,
Policijska postaja Kranj, damjan.nartnik@policija.si; 04/233-64-00

Spoštovane krajanke, cenjeni krajani,
naj vam novo leto prinese več sproščenih trenutkov
in trdno zdravje ter pomete z negotovostjo.
Želim vam čim več druženja s tistimi, ki jih imate radi,
in dovolj časa za stvari, ki vas veselijo in izpolnjujejo.

Vse dobro v letu 2022!
Se vidimo v našem lepo okrašenem mestu!

Matjaž Rakovec, župan

Gimnazija Franceta Prešerna
Kidričeva cesta 65, 4000 Kranj | T: 059 093 340/343 | F: 059 093 370
E: tajnistvo@gfp.si | **www.gfp.si**
@GIM_FP | Gimnazija Franceta Prešerna

Uspešno iztekajoče se leto za Gimnazijo Franceta Prešerna

Zdravstvene razmere, v katerih živimo zadnja tri leta, so zahtevne in nepredvidljive. Mladostnike negotovost in življenje z osiromašenimi socialnimi stiki veliko bolj prizadeneta kot odrasle, zato je pomembno, da učitelji prisluhnemo njihovim stiskam in jih ne minimaliziramo.

Na Gimnaziji Franceta Prešerna smo se odločili, da dijakom pomagamo po svojih najboljših močeh. Nekateri dijaki so lahko že od lanskega leta imeli pouk v šoli, ostalim smo omogočili, da istočasno sodelujejo pri pouku preko videokonference. Čeprav je kombinirani pouk tako za dijaka kot učitelja zelo zahteven, se vsi trudimo, da ohranjamo kar se da kakovostno učenje. Na GFP dijake športnike na daljavo poučujemo že od leta 2005, zato smo se z zahtevnimi zdravstvenimi razmerami zadnjih let nekoliko lažje spopadli. V športnih oddelkih je pouk vedno hibriden, tako da dijaki športniki lahko tudi, ko so na tekmovanjih ali treningih, kolikor je to mogoče, spremljajo pouk.

Veseli nas, da smo letošnje šolsko leto dijake vpisali v **nov program – športni oddelek gimnazije.** Do sedaj smo že več kot desetletje imeli **športni oddelek** le v **ekonomski gimnaziji,** ki je edini športni oddelek v strokovnih gimnazijah v Sloveniji. Tako bomo tudi v prihodnjem šolskem letu vpisali poleg dveh športnih oddelkov – **v programu**

gimnazija in ekonomska gimnazija – še **dva oddelka v splošni gimnaziji** in **dva oddelka v ekonomski gimnaziji**, torej šest gimnazijskih oddelkov, ki se vsi zaključijo s splošno maturo.

Na GFP se zavedamo, da kompetenc dijaki ne pridobivajo le pri pouku, ampak tudi pri obšolskih dejavnostih, obveznih in prostih izbirnih vsebinah in drugih aktivnostih. Njihova organizacija je v zadnjih letih zaradi koronavirusa še prav posebej zahtevna. Dijaki niso imeli možnosti izmenjav, ekskurzij in taborov, ki jih je bilo v preteklih letih veliko. Ker se zavedamo, kako pomembne so tudi te dejavnosti za mladostnikov razvoj, se trudimo, da se stvari v letošnjem šolskem letu kljub zahtevni zdravstveni sliki izboljšujejo. Mentorji so že bili na Finskem, kjer so se dogovorili, kako v danih razmerah izpeljati izmenjavo Erasmus +, pri kateri sodelujejo Finci, Španci, Francozi in mi Slovenci, decembra pa dijaki odhajajo na izmenjavo v Španijo. Šolsko leto smo tudi začeli s pestrim tednom izbirnih vsebin in spoznavnim taborom za prvošolce na Bledu.

Dijake smo spodbujali, da so sodelovali pri različnih projektih. V okviru **slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije** sta MIZŠ in CMEPIUS na začetku novembra organizirala **konferenco »Resetting education and training for the digital age.«**

Poglede dijakov je na mednarodni konferenci, ki je potekala tako v živo v GH Union v Ljubljani kot preko spleta, predstavil naš **četrtošolec Gregor Grilc**. Sodeloval je v okviru sekcije **Didaktika digitalnega izobraževanja** in spregovoril o tem, kako bi dijaki modernizirali poučevanje in učenje.

Seveda je zelo pomembno, da v teh zahtevnih časih ne pozabimo tudi na tradicijo in stvari, ki se jih dijaki še prav posebej veselijo. Ob koncu šolskega leta tako nismo pozabili na **maturantski ples.** Združili smo ga s podelitvijo **maturitetnih spričeval** in ga organizirali na šolskem vrtu. Četrtošolci so lahko v zdravstveno zapletenih časih zaplesali četvorko in se posladkali z maturantsko torto, starši pa so se ponosno slikali s svojim maturantom.

Življenje s pestrim naborom raznovrstnih vsebin in dejavnosti, ki je približek tistemu, ki smo ga živeli nekoč in ki nam je bilo samoumevno, omogoča, da dijaki ne le pridobivajo širok nabor kompetenc, ampak jih stresno življenje zadnjih let manj prizadene.

dijaki in profesorji GFP

»Mladi upi« z Gimnazije Franceta Prešerna

Zavarovalnica Triglav in Vse bo v redu, zavod Zavarovalnice Triglav za družbeno odgovorne aktivnosti, že deveto leto zapored objavljata razpis »Mladi upi«, namenjen mladim talentom, ki jih odlikujejo odlični rezultati, nadarjenost, zagnanost, vizija in osredotočenost na cilj. Čeprav je nominiranih vsako leto samo 20 kandidatov iz cele Slovenije, so skoraj vedno med njimi dijaki z Gimnazije Franceta Prešerna. Zadnja leta so bili izbrani tudi po trije njihovi dijaki, letos je to Neža Colja, odlična plesalka latinsko-ameriških in standardnih plesov.

Projekt »Mladi upi« je nadaljeval svoje poslanstvo tudi v letošnjem letu. Namenjen je mladim, nadarjenim posameznikom, ki se šele prebijajo na vrh in se zato težje potegujejo za profesionalna in sponzorska sredstva za razvoj svojega talenta.

»Mladi upi« GFP so bili v preteklih letih ***Štefan Hadalin,*** sedaj član slovenske smučarske reprezentance in svetovni podprvak v kombinaciji, ***Rok Šmejic***, mladinski svetovni podprvak v klasičnem telemarku in odličen dijak GFP, ki je šolanje zaključil z najboljšim uspehom v svoji generaciji, in kolesar ***Nik Čemažar*** ter nordijski kombinatorec ***Vid Vrhovnik***.

Leta **2018** je bil nominiran za »Mladega upa« biatlonec ***Alex Cisar***, ki je dvakratni mladinski svetovni prvak in podprvak v biatlonu ter zlati maturant Gimnazije Franceta Prešerna. Na prestižni prireditvi Športnik leta 2019 je bil nagrajen za športno potezo leta. Sedaj nastopa za slovensko člansko biatlonsko reprezentanco.

V izbor finalistov projekta »Mladi upi« so se v naslednjih letih uvrstili tudi: ***Peter Krajnc*** (sabljanje), ***Naj Mekinc*** (deskanje na snegu) in ***Jernej Mišič***, izvrsten harfist, maturant GFP, ki je osvojil naslov najboljšega harfista v državi in uspešno usklajuje gimnazijske obveznosti z vzporednim šolanjem na glasbenem konservatoriju v italijanskem Vidmu. 2020 so bili »Mladi upi« z naše gimnazije: ***Anže Gros*** (smučarski tekač), ***Nika Murovec*** (alpska smučarka) in ***Žak Mogel*** (smučarski skakalec).

Letošnje leto je »Mladi up« ena najperspektivnejših slovenskih plesalk latinsko-ameriških in standardnih plesov ***Neža Colja***, maturantka GFP, ki je razpeta med treningi v Sloveniji in Italiji, od koder je njen soplesalec Stefan Chiari. Novembra sta v romunskem Sibiu zastopala Slovenijo na svetovnem prvenstvu v kombinaciji desetih plesov. Državna prvaka sta v močni konkurenci z najboljšimi plesnimi pari sveta osvojila odlično 13. mesto. Novembra sta si priplesala tudi zmago na mednarodnem tekmovanju v Lizboni v latinsko-ameriških plesih. Na zadnjem evropskem prvenstvu v Belorusiji pa sta v 10dance osvojila vrhunsko 9. mesto.

Večina »Mladih upov« je obiskovala **športni oddelek ekonomske gimnazije** na GFP, nekateri tudi **oddelek splošne in ekonomske gimnazije.** V šolskem letu 2021/22 so na Gimnaziji Franceta Prešerna prvič vpisali **nov program – športni oddelek splošne gimnazije,** v katerega bodo vpisovali tudi š. l. 2022/23 kot tudi v **dva oddelka**

gimnazije in dva oddelka ekonomske gimnazije, torej v 6 oddelkov in 4 programe, ki se vsi zaključijo s splošno maturo.

Za mladostnike je pomembno, da jim šola zmore prisluhniti, da lahko usklajujejo šolske obveznosti in da razvijajo svoja močna področja, saj se bodo le tako razvili v zadovoljne in uspešne mlade ljudi. Zato se na GFP trudijo, da bi dijaki ob pouku in učenju za ocene in maturo čim kakovostneje razvijali svoje različne talente, ki jih imajo resnično veliko.

dijaki in učitelji GFP

Na OŠ Helene Puhar Kranj:

HODIM IN ODKRIVAM SVET

Dejavnostim, ki bogatijo posebni program vzgoje in izobraževanja na Osnovni šoli Helene Puhar, se je letos pridružil projekt Hodim in odkrivam svet. Avtorski projekt je nastal kot odziv na družbeno situacijo. Epidemiološki ukrepi so otroke stisnili v kot s pomanjkanjem možnosti za gibanje v temu namenjenih prostorih - telovadnice, igralnice, igrišča. Zato smo iskali način, kako kompenzirati ta velik primanjkljaj in učencem omogočiti zadostno količino kakovostnega gibanja v obstoječih pogojih. Edina in najboljša rešitev v tem trenutku je bila vrnitev nazaj k naravi in k čudežu navadne hoje. Hoja je v današnjem času zapostavljena dejavnost, saj je za sedanjega človeka prepočasna in prepusta. V resnici gre za *optimalen način gibanja* celega telesa, ki je do te mere naraven, da je dostopen veliki večini naših učencev, z izjemo tistih, ki so težko gibalno ovirani. Vendar je tudi za tiste sprehod priložnost, da preživijo trenutek na prostem. Poleg tega hoja ni omejena z zunanjimi dejavniki: ni vezana na prostor in letni čas, ob pravi opremi je tudi vreme nepomembno. Hoja omogoča stik s pomirjajočo naravo, zmerno izpostavljenost soncu, ki je pogoj za tvorbo vitamina D in še mnoge druge koristi, ki so posebej v času, ki ga živimo, pomembne. Redna hoja je nedvomno optimalen način, kako aktivno pristopati k ohranjanju zdravja in preprečevati bolezni. S sodelavci smo oblikovali celoletni

program, ki učencem zagotavlja vsakodnevne priložnosti za gibanje na prostem. Vsebinsko je opredeljen z virtualnim popotovanjem po Sloveniji. Za okvir smo izbrali sedem slovenskih pokrajin, vsaka izmed njih bo učencem približana skozi znane osebe, tipično glasbo, kulinarične posebnosti, kulturne in naravne znamenitosti. Vsako pokrajino bomo učencem dodatno približali s kulinaričnim doživetjem in tako še na ta način 'obiskali' posamezne pokrajine. Med virtualno potjo po Sloveniji bomo s pomočjo športnih ur, kupljenih iz donatorskih sredstev zavarovalnice Triglav, merili dnevno, tedensko, mesečno in celoletno prehojeno razdaljo posameznega razreda kot tudi celega PPVI. Že sedaj opažamo, da so učenci s pomočjo uporabe sodobnih tehnologij in merjenja razdalje pridobili dodatno motivacijo za hojo in gibanje. Po obisku zadnje slovenske regije bomo učencem na zabaven način predstavili prehojeno skupno razdaljo in jih spodbudili, da sprehode in hojo vključijo v svoj način preživljanja počitnic. S projektom imamo namen nadaljevati tudi v prihodnjih letih.

REPUBLIKA SLOVENIJA
VARSTVENO DELOVNI CENTER KRANJ - VDC KRANJ
KIDRIČEVA CESTA 51, 4000 KRANJ

LETO 2021 V VARSTVENO DELOVNEM CENTRU KRANJ

Smo javni zavod, ki izvaja storitev vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji (VVZPP) ter storitev institucionalnega varstva (IV) v bivalni enoti Škofja Loka. VVZPP v enoti Kranj se izvaja od ponedeljka do petka v trajanju 8 ur. Naši uporabniki so odrasle osebe z motnjami v duševnem razvoju. Z 18. letom pridobijo status invalida ter pravico do vključitve. Storitev jim v skladu z njihovimi sposobnostmi daje možnost aktivnega vključevanja v družbeno življenje in delovno okolje ter opravljanje koristnega, vendar njihovim zmožnostim primernega dela.

Izteka se še eno leto, obarvano s Covid 19. V VDC Kranj, enoti Kranj, smo kljub epidemiji Covid 19 optimistično naravnani, storitev izvajamo v »mehurčkih«. Vse preventivne ukrepe smo do sedaj že ponotranjili in jih upoštevamo, posledično smo večinoma zdravi in v kolektivu ne beležimo večjega števila okužb. Zaposleni smo v letošnjem letu še posebej sledili potrebam uporabnikov, ki so potrebovali predvsem občutek varnosti in bližine, razbremenjevali smo njihove stiske in strahove povezane z epidemiološko situacijo, upoštevali individualne razlike med njimi ter vsem zagotavljali enako obravnavo.
Konec koledarskega leta je v enoti Kranj čas prazničnega vzdušja in delovne vneme, saj izpolnjujemo naročila kupcev, ki v izdelkih našega lastnega programa – unikatnih izdelkov iz gline, prepoznavajo njihovo dodano vrednost, kot tudi čas, ko se ozremo nazaj in ovrednotimo naše delo.
Na tem mestu bi izpostavili, da smo septembra pridobili evropski certifikat sistema kakovosti EQUASS in s tem zunanjo potrditev kakovosti našega dela na vseh področjih izvajanja storitve za uporabnike, zaposlene kot ostale deležnike. Omenjen sistem kakovosti temelji na desetih načelih, vsako je razdeljeno na 50 podrobno opredeljenih meril, zadovoljevanje zahtev pa je pojasnjeno s 75 posebnimi kazalniki uspešnosti. Načela kakovosti opredeljujejo področja delovanja organizacije in vsebinsko segajo na področja voditeljstva, zaposlenih, pravic in etike, sodelovanja, usmerjenosti na uporabnika ter nenehnega razvoja zavoda. Certifikat smo prejeli za obdobje treh let, nato pa nas čaka postopek, zunanja presoja, za njegovo ponovno pridobitev. Za ta uspeh smo zaslužni prav vsi, zaposleni, uporabniki, pa tudi ostali deležniki, ki nas podpirajo na naši poti.
Certifikat kakovosti nam je v ponos, hkrati pa zaveza k izboljšavam tudi v prihodnje. Izziv naslednjega leta bo vsekakor celostna prenova spletne strani zavoda, da bo le ta

tehnološko, oblikovno kot funkcionalno dovršena in skladna z aktualnimi potrebami uporabnikov in zahtevami trga. Izbrali in potrdili smo tudi nov »logo VDC Kranj« - »gumb«, ki bo kot podoba sam po sebi podpiral in poudarjal prepoznavnost VDC Kranj. Za izbiro nas je spodbudila naša edinstvena kolekcija »Tvoj knof«, na kateri bomo še naprej gradili svojo zgodbo. Oblika kroga, kakršno ima gumb, v nas vzbudi pozornost. Krog kot močna oblika, ki se pojavlja povsod v naravi, predstavlja simbol popolnosti, celovitosti in enosti. Gumb ima štiri luknje – število 4 simbolno predstavlja našo vztrajnost in moč za doseganje skupnih ciljev. Stilizirane figure, ki nakazujejo odprte roke, odražajo vizijo in poslanstvo našega zavoda, katerega bistvo je zadovoljen uporabnik. Hkrati predstavljajo 4 enote VDC Kranj – Škofja Loka, Tržič, Šenčur in Kranj. Vse enote skupaj in vsaka posebej uresničujemo vizijo in poslanstvo VDC Kranj – izvajamo visoko kakovostno socialno varstveno storitev, v procesu izvajanja pa sledimo spreminjajočim se potrebam uporabnikov, katere izhajajo iz njihovega socialnega in zdravstvenega stanja ter njihovega sveta kakovosti. Bistvo in središče našega delovanja predstavlja zadovoljen uporabnik, kateremu se v VDC Kranj kot aktivnemu udeležencu ustvarjajo pogoji za razvijanje ter spodbujanje njegove individualnosti, s tem pa tudi razvijanje občutka za pomembnost njegovega prispevka k izidom in odločitvam pri izvajanju storitev.

Vsem želimo mirne, prijazne praznične dni in vse dobro v novem letu, ki je pred nami.
Naj bo vaš korak v letu 2022 trden in zanesljiv z upanjem na lepo prihodnost.

Srečno in zdravo!

Kolektiv uporabnikov in zaposlenih VDC Kranj

ŠOLSKI CENTER KRANJ
ZA POKLICE PRIHODNOSTI

Šolski center Kranj
Kidričeva cesta 55, 4000 Kranj
tel: (04) 280 40 00
fax: (04) 280 40 35
www.sckr.si

SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Virtualni robotkov dan na Srednji tehniški šoli v Kranju

Robotkov dan je vsakoletni dogodek, ki ga Srednja tehniška šola pripravi z namenom približati osnovnošolcem programe, ki jih izvajamo. Gre za dan odprtih vrat, ki poteka v obliki različnih delavnic, na katerih se učenci učijo programirati, izdelati svoje prvo vezje, svojega prvega robotka …

Zaradi epidemioloških razmer je letos Robotkov dan prvič potekal v virtualni obliki. K tej ideji so nas spodbudili tudi organizatorji Vrtiljaka poklicev – vsakoletne prireditve, na kateri se gorenjske srednje šole predstavljajo učencem osmega in devetega razreda.

Virtualnega dogodka smo se morali lotiti precej drugače. Običajne delavnice smo nadomestili s filmi, ki so jih v ta namen posneli profesorji oziroma profesorji in dijaki

(na primer uvodni nagovor ravnatelja). Sledile so predstavitve posameznih področij – elektrotehnike, mehatronike in računalništva. Po predstavitvah so se profesorji virtualno sprehodili po šoli in odgovarjali na vprašanja udeležencev. Za posladek so se učenci lahko poigrali z virtualno sobo pobega – učilnico so lahko zapustili šele, ko so ugotovili pravilno kodo, ki jim je učilnico odklenila. Kodo so dobili z raziskovanjem učilnice, kliki na posamezne predmete in pravilnimi rešitvami danih nalog. S sobo pobega se še vedno lahko poigrate, povezavo dobite na spletni strani http://robotkovdan.sckr.si.

Nadomestiti tako uspešen dogodek, kot je Robotkov dan, z vsemi delavnicami in vrvežem osnovnošolcev po šoli, z virtualnim, predstavlja pravi izziv. Tega se učitelji zavedamo in še naprej zbiramo ideje, kako virtualni dogodek še dodatno popestriti. Novi izzivi niso daleč – bliža se informativni dan v februarju, ki bo najverjetneje ponovno potekal na daljavo, podobno kot Robotkov dan, vendar v razširjeni obliki. Vabljeni vsi osnovnošolci, da se nam pridružite tudi takrat in izveste še več o naši šoli.

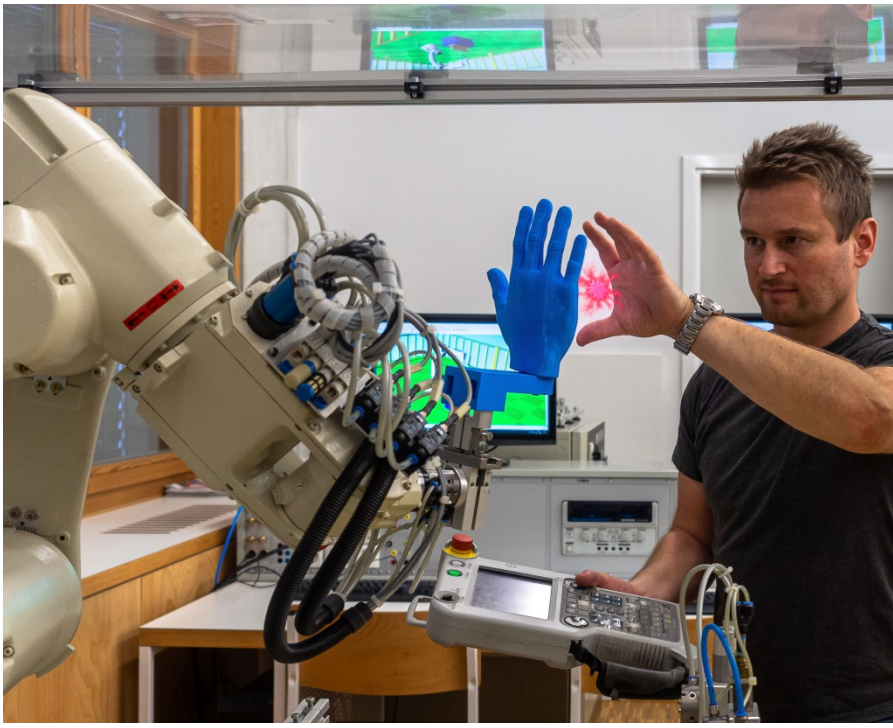

Da je dogodek uspel, so najbolj pripomogli predstavljajoči profesorji in njihova tehnična podpora (Aleš Bregar, Andrej Arh, Miha Baloh, Marko Kikelj in Uroš Sterle – tudi avtor virtualne sobe pobega). Vsem se lepo zahvaljujem za profesionalnost, odzivnost in inovativnost. Za nasvete ob težkem začetku bi se rada zahvalila tudi koordinatorici preteklih Robotkovih dni 'v živo' Klavdiji Stropnik, zahvala pa gre tudi vodstvu, ravnatelju Aljažu Roglju ter pomočnikoma Gašperju Strniši in Lijani Medič Jermančič, za vso pomoč in posluh pri organizaciji.

Alenka Potočnik Zadrgal
organizatorica virtualnega Robotkovega dne

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Iskrive podobe Iskrivih kart ZA iskrivo prihodnost

Iskrive podobe Iskrivih kart je ciklus predavanj, ki ga pripravljamo na ŠC Kranj in s katerimi želimo dodati majhen prispevek k novi družbeni pogodbi o izobraževanju in znanju. Nastal je v okviru evropskega projekta PanUp (Promocija Animacija in Učna pomoč) ob izdaji Iskrivih kart leta 2019. Karte s sedemnajstimi podobami iskrivih Slovenk in Slovencev je upodobil akademski slikar ilustrator Ciril Horjak z namenom, da si skozi igro s kartami prikličemo v spomin življenje in dosežke teh iskrivih posameznikov in opozoriti na ostanke naše skupne prihodnosti. Pandemija je pokazala kako krhki smo in medsebojno povezani. Prav z dialektiko, dosežki nekoč in pogled na njih danes, predstavljamo tapiserijo različnih poti vedenja in bivanja v svetu, da je za napredek nujna raznolikost kultur in družb, da se spet naučimo deliti in združevati znanje.

Rdeča nit vseh podob in predavanj je razmišljanje o znanju, matematiki, literaturi, fotografiji, znanosti, umetnosti, naravoslovju in humanistiki, popotovanjih, športu, alpinizmu, kinematografiji, izumih, kolesarstvu, gledališču kot določenem načinu življenja nekoč in danes. Vsak posameznik si lahko sam ustvari in zgradi podobe, s pomočjo katerih lahko odkrije metafiziko dejanskosti.

Da se nam odprejo še nam neznani svetovi njihovih poti, smo k sodelovanju povabili poznavalce njihovega dela, umetnike, znanstvenike in sorodnike. V predavanjih ne predstavljamo samo njihove življenjske poti, temveč se bodo mnogi navezovali tudi na svoje delo in ustvarjanje.

Brane Senegačnik, pesnik, prevajalec, klasični filolog in urednik nam je v decembrskem razmišljanju predstavil Franceta Prešerna v ponedeljek, 13.12.2021, ob 17. uri prek spletne povezave ZOOM. Predavanje je bilo v Prešernovi hiši v Kranju.

Do predavanj o Iskrivih lahko pridete na spletni strani ŠC Kranj pod zavihkom ISKRE (Šolski center Kranj - Iskrive podobe Iskrivih kart (sckr.si)), kjer bomo sproti shranjevali filme predavanj, ki bodo dostopni vsem. Vse prispevke predavateljev bomo tudi objavili v posebni brošuri »Dobro je treba deliti«.

Polonca Hafner Ferlan in Marko Arnež

QR koda, ki vas zapelje na stran Iskrivih kart in predavanj

Nekaj razmišljanj o Francetu Prešernu

Kaj je France Prešeren? Zgodovina, literarna zgodovina, kultura, politika? Nacionalni simbol? Mitična figura, v katero se projicirajo takšne ali drugačne vrednote? Nedvomno je vse to. Toda ali je samo to? Kaj pomeni Prešeren za sodobno poezijo? To vprašanje izzove vrsto drugih vprašanj: kaj sploh pomeni danes poezija? Kaj pomeni zares, ne zgolj kot šolska obveznost ali nekakšen obvezni lik, ki ga vsaka kulturna politika pač mora imeti na programu, čeprav se pogosto zdi, da ji predstavlja bolj neodložljivo breme tradicije kot živo vrednoto? Čemu pesnice in pesniki v teh digitalnih časih? Ali je poezija še prostor intimnega srečevanja in odkrivanja osebnega smisla? Se poezija še bere tako? Se še piše takšna poezija? Na koncu koncev zadenemo ob vprašanje: ali je še smiselno govoriti o človekovi notranjosti in o tem, da smo osebe? A če to ni več smiselno, kje smo se tedaj znašli? Se tega sploh zavedamo?

Veliko odgovorov na to lahko najdemo v Prešernovi poeziji, zlasti pa v premisleku o tem, kako jo beremo in dojemamo. Ta poezija ni le estetsko vrhunska in intelektualno zahtevna, temveč tudi psihološko reliefna, emocionalno nabita in duhovno razprta. Z eno besedo: je individualna. Osebna in nezgrešljivo prepoznavana. Individualnost, tako poezije kot človeka, je kvaliteta in je zato ni mogoče meriti in izraziti kvantitativno. Že s tem ko obstaja, je znamenje dostojanstva individualnega človeka, ne le avtorja, temveč tudi bralca in posredno vsakogar. Na neki način pa je tako tudi v nasprotju s sodobnim svetom, ki teče vse bolj v okvirih kvantitativnega mišljenja, zaradi česar so odnosi med ljudmi in njihovo razmerje z naravo vse bolj shematični in tehnizirani. V Prešernovi besedi odsevata tako človekova moč in nemoč: tragičnost eksistence in obzorje upanja. Stroga pesniška tehnika, metrična in evfonična urejenost njegovih pesmi se morda zdita v nasprotju z živo individualnostjo, ki je nepredvidljiva in neulovljiva, a je to le videz: vrhunska forma ne zapira živega utripa človekovega doživljanja, ampak mu nudi upor, zaradi katerega se estetsko intenzivira. Harmoničnost miselnega in zvočnega izraza pesmi dviguje iznad gole socialne realnosti in zgodovinske prigodnosti. Prešernova individualnost pa seveda ni asocialna, ravno nasprotno: individuum in poezija se oblikujeta ob jeziku, ki je krvno ožilje kulture in narodne skupnosti. Zunanje in notranje svobodna skupnost je pogoj pesniške ustvarjalnosti in zato tudi eden ciljev Prešernovih stremljenj, ki pa se nikoli niso odtrgala od visokih in najvišjih estetskih meril: njegova poezija je lahko domoljubna in celo politična, nikoli pa ni aktivistična. Zato je poezija. Je beseda o tistem tu in zdaj, ki je vedno. Iz katerega je nastala. Zato lahko stopamo z njo v osebno razmerje tudi ljudje digitalnega časa, “ker iz srca svoje je kali pognala”.

Brane Senegačnik, pesnik, prevajalec, esejist, klasični filolog in urednik

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA
ŠOLSKI CENTER KRANJ

Izvajanje projekta izmenjav ERASMUS+ na VSŠ ŠC Kranj od 2019 do danes

Projekt izmenjav v okviru EU programa Erasmus+ na VSŠ ŠC Kranj izvajamo že 14. leto. Tako smo v letu 2021 pridobili podaljšano listino, ki nam omogoča izvajanje izmenjav tudi v naslednjem obdobju, to je do leta 2027.

Preko tega mednarodnega projekta naši študenti opravljajo prakso in študij v državah članicah EU, predavatelji in drugi zaposleni pa se usposabljamo v podjetjih ali poučujemo na visokošolskih organizacijah v tujini. Tudi mi gostimo tuje predavatelje in študente, ali pa pomagamo sorodnim šolam pridobiti mesta za prakso v slovenskih podjetjih. Tako smo do septembra 2021 izvedli 110 izmenjav v Nemčiji, Avstriji, Italiji, Belgiji, na Madžarskem, Švedski, Norveški, Litvi, Angliji, Danski, Hrvaški, Španiji, sodelovanje pa razširjamo tudi v druge države.

Neugodne razmere za potovanja zaradi epidemioloških vplivov so v zadnjih dveh letih zelo vplivale na izvajanje projekta, a se kljub temu sodelujoči na projektu trudimo, da so tako študenti kot tudi zaposleni dobro informirani o številnih prednostih, ki jih prinaša udejstvovanje na izmenjavah ter da izvedemo vse izmenjave, ki jih je v trenutnem obdobju možno izvesti. Na tak način si udeleženci pridobijo neprecenljive praktično izobraževalne, lingvistične in kulturne izkušnje v državi gostiteljici.

Tako je v letu 2019/20 študent Elektroenergetike Luka Artelj med izmenjavo v Berlinu organiziral svojo fotografsko razstavo. Predavatelj doc. dr. Tomaž Aljaž je poučeval na Višji strokovni šoli IES El Rincón, Las Palmas na Kanarskih otokih, s katero dobro sodelujemo že vrsto let. Študent Informatike Gašper Kristanec je bil drugič na praksi na Kanarskih otokih v podjetju Cloud Canary Services. Darja Petrič, študentka Informatike in naša rekorderka v številu opravljenih izmenjav, je že petič odšla po nova znanja in izkušnje v tujino v Italijo in Belgijo v podjetje MuranoGlassItaly. V letu 2020/21 sta predavateljica s področja IKT Tea Lončarič, univ. dipl. ing., in Nastja Beznik, univ. dipl. org., vodja projekta izmenjav za VSŠ ter predavateljica s področja menedžmenta in poslovnega komuniciranja, bili na praksi v podjetju RK – PROJEKT na Hrvaškem.

V novembru 2021 smo gostili dva študenta Informatike Gabriela Cabello in Alejandra Pereza z Višje strokovne šole IESELRINCON s Kanarskih otokov, ki sta prišla v

Slovenijo na 3-mesečno prakso s področja IKT in sicer v podjetje GeoCodis iz Kranja. Našim študentom sta pojasnila razloge za odhod v tujino, ki temeljijo predvsem na želji po novem znanju in izkušnjah, spoznavanju tujih kulturnih navad, sklepanju novih poznanstev, urjenju veščin sporazumevanja v tujem jeziku in želji po čim boljšem strokovnem in osebnem razvoju. Naši študenti in predavatelji so z zanimanjem spremljali njuno pripovedovanje in spraševali različne stvari, vezane na njuno bivanje v Sloveniji in preživljanje izmenjave za prakso v podjetju GeoCodis. S študenti sta se dogovorila, da ostanejo še naprej v kontaktu in se družijo.
Projekt izmenjav tako pomeni pomemben prispevek k internacionalizaciji naše šole. Pomembne doprinos pomeni z vidika usposabljanja strokovnega kadra naše šole, še posebno skrb pa posvečamo razvoju bodočega strokovnega kadra, naših študentov, ki lahko uspešno konkurirajo na tržišču delovne sile tako v domačih kot tudi v tujih podjetjih.

Pripravila: Nastja Beznik, univ. dipl. org.
Vodja projekta izmenjav programa Erasmus+ za VSŠ ŠC Kranj

Učenje inženirskih novosti s področja elektroenergetike

Kot predavatelj na višješolskem programu Elektroenergetika vabim zunanje strokovnjake na svoja predavanja, ker želim, da študentje čim več slišijo o novostih na omenjenem področju. Prav tako obiskujem različna izobraževanja, da pridobim nova znanja, ki jih nato predajam študentom. Slednji pa se zelo veselijo zanimivih strokovnih ekskurzij, ki jih izvedemo v lokalnem okolju.
Pred epidemijo nas je obiskal strokovnjak za jedrsko tehnologijo iz GEN-E v Krškem, dr. Tomaž Žagar. Poudarek njegovega predavanja študentom je bil, da se dogaja hitra tehnološka evolucija na polju energetike. Prodor čistih, razpršenih virov na distribucijsko omrežje, e-avtomobili, e-polnilnice in elektrifikacija ogrevanja s toplotno črpalko. Elektrifikacija transporta bo močno zmanjšala sedanjo 40 % porabo energentov za transport, enako elektrifikacija ogrevanja in hlajenja, ki danes porablja 40 % vseh energentov. Predstavil je sodobne jedrske elektrarne, kjer se je zadnjih 40 let delalo predvsem na varnosti. Azijci jih močno gradijo, saj so čist vir in učinkovita podpora obnovljivim virom energije.
Obiskal sem srečanje elektroenergetikov z naslovom CIGRE v Laškem, kjer so vodilni elektroenergetiki v državi predstavili svoja dela na seminarjih. Predstavili so jih preko 80 v treh dneh. V glavnem so predstavljali EU pilotne elektroenergetske projekte ali pa vzdrževalna dela in njihove posebnosti. Zanimivo je videti, v koliko naprednih

tehnologijah danes Slovenija vleče evropski elektroenergetski voz naprej. Recimo v vasi Suha je veliko sončnih elektrarn, ki delajo napetost omrežja nestabilno, nihajočo čez dan. Zato so razvojni inženirji Elektro Gorenjske vgradili prvi OLTC transformator, ki preklaplja odcepe pod obremenitvijo in tako v kratkih intervalih daljinsko regulirajo napetost omrežja na 400 V, ne glede na vpliv razpršenih virov ali vklope večjih bremen. Kasneje so vgradili še ABB baterijo. Vedno več senzorjev, pametnih števcev, komunikacijskih omrežij, krmiljenja in regulacij bomo potrebovali na nizkonapetostnih omrežjih, temu rečemo razvoj pametnih omrežij. Tudi transformatorske postaje in razdelilne transformatorske postaje postajajo vedno bolj pametne z dodajanjem senzorjev in krmilnikov, SCADE.

V času epidemije je bila velika večina podjetij zaprta za ekskurzije. Vseeno nam je uspelo opraviti oglede zunaj, na prostem. Pogledali smo si ELES-ovo razdelilno transformatorsko postajo Okroglo (110 kV in 400 kV stikališče). Novost so baterijski megahranilniki proizvajalca Tesla, moči 5 MW in energije 25 MWh. Viške energije bo hranil za nekaj ur, do prve konice. Med viške spadajo tudi obnovljivi viri, ki sredi dneva polnijo omrežje. Ogledali smo si tudi skladišče elektroenergetskih elementov na prostem v podjetju Elektro Gorenjska. Na Planini pa smo obiskali nekdanjo kotlovnico in po novem kogeneracijsko plinsko elektrarno, ki poleg proizvajanja elektrike prodaja tudi toploto v svojem toplovodnem sistemu v Kranju. Ima dva agregata: 1 MW dela vse leto, večji 3,3 MW pa dela samo v času kurilne sezone. Zunaj smo si ogledali tudi postajo za polnjenje avtomobilov na plin. Domplan ima kar nekaj osebnih avtomobilov na stisnjen zemeljski plin.

Robert Šifrer, univ. dipl. inž., predavatelj v programu Elektroenergetika na Višji strokovni šoli, Šolski center Kranj

Tesline baterije v RTP Okroglo (vir: ELES)

Strokovna tehniška gimnazija – več kot gimnazija za bodoče inženirke in inženirje

Strokovna gimnazija Šolskega centra Kranj je manjša tehniška gimnazija, ki je edina te vrste na Gorenjskem. Je **več kot gimnazija**, saj ponuja svojim dijakom poleg gimnazijskega programa tudi možnost učenja na strokovnih področjih računalništva, strojništva in elektrotehnike. Namenjena je fantom in dekletom, ki imajo radi naravoslovje in jih zanimajo tehnična področja in moderne tehnologije.

Ker pa so dijaki zelo inovativni in jih veliko že inženirsko razmišlja, snuje, sestavlja ter preizkuša svoje inovacije, pa na šoli že drugo leto deluje tudi skupina 17 inovativnih dijakov vseh letnikov pod imenom Glave skupaj. 'Člani skupine **Glave skupaj** so vedoželjni, inovativni, imajo različne hobije, interese, talente, tako so nekateri odlični računalničarji, druge pa bolj zanima strojništvo, letala in rakete, spet drugi so snemalci, fotografi, umetniki in športniki,' je povedala mentorica skupine profesorica Darija Kramarič. Delovanje skupine je zelo pestro in živahno, saj so dijaki polni zanimivih idej in humorja, pri iskanju rešitev pa med seboj sodelujejo, si pomagajo in se dopolnjujejo. Skupina Glave skupaj tako sodeluje pri različnih projektih in organizaciji dogodkov, kot so Inženirke in inženirji bomo!, informativni dnevi in drugih. Dijakom je sodelovanje v skupini v veliko veselje in izziv. Ob tem pa razvijajo ne samo svoje talente in inovativnost, pač pa tudi podjetnost in spretnosti kot so timsko delo, sodelovanje, komunikacija, nastopanje, predstavljanje svojih idej in izdelkov, kar jim bo vsekakor koristilo tudi na njihovi nadaljnji študijski in profesionalni poti.

Tehniška gimnazija že nekaj let uspešno sodeluje pri projektu *Inženirke in inženirji bomo!*, ki združuje priznane inženirke in inženirje, vrhunske menedžerje, vodje start-up podjetij in druge ustvarjalne posameznike. V novembru so na Strokovni tehniški gimnaziji ŠC Kranj izvedli tako že tretji **dogodek Inženirke in inženirji bomo!**, kjer so se v **Bitki talentov** predstavili štirje inovativni dijaki, in sicer Krištof Mohorič z robotsko roko, Marko Manojlovič s predstavitvijo izkušnje v simulatorju letenja, Tjan Borovnica s svojim modulom za spremljanje voznega reda avtobusov in Tadej Valjavec s svojimi inovacijami. O samem dogodku pa vedno s ponosom govori tudi ravnateljica mag. Lidija Goljat Prelogar, ki pravi: »Vse, kar mladi inovatorji počnejo in predstavijo je čudovita kombinacija mladosti, vedoželjnosti, inovativnosti, podjetnosti, predvsem pa poklon inženirstvu, ki je cilj večine naših dijakov.« Zelo zanimiv del dogodka pa je bila tudi okrogla miza na temo, kako izbrati karierno pot in biti pri tem uspešen, kjer so sodelovali Špela Bolka, vodja tehnologije v podjetju Hidria, Janko Štefančič, direktor podjetja Genis, Breda Šprajcar, pilotka helikopterja v Letalski policijski enoti, Gašper Perušek, podporni inženir za CPE opremo v podjetju Iskratel in Robi Zorman, samostojni specialist za aplikacije v podjetju Iskraemeco.

Dijaki inovatorji

Junija 2021 je Strokovna tehniška gimnazija že drugo leto zapored prejela priznanje **Inženirska iskra**, ki ga podeljuje iniciativa Inženirke in inženirji bomo!. Tokrat so priznanje dobili v sodelovanju s podjetjem Iskratel za projekt **Inženirski izziv**, v okviru katerega so tri skupine naših dijakov v podjetju Iskratel reševale realne inženirske izzive. Dijaki so bili navdušeni, naučili so se, da biti inženir pomeni najti nove in izvirne ideje, kako spremeniti svet okoli nas na bolje. Tudi Iskratelovi inženirji so bili navdušeni nad zavzetostjo in pripravljenostjo dijakov za resno delo. Spoznanje, da so dijaki sposobni razmišljanja izven običajnih okvirjev, in da imamo veliko vedoželjnih ter sposobnih dijakov, je neprecenljivo.

Okrogla miza o karierni poti

Med nekdanjimi dijaki Strokovne tehniške gimnazije ŠC Kranj so uspešni inženirji, piloti, podjetniki, profesorji, ekonomisti, glasbeniki, učitelji, doktorji znanosti…

Drage devetošolke, dragi devetošolci, postanite del naše uspešne zgodbe tudi vi! Lepo vabljeni, da se nam pridružite na informativnem dnevu v petek, 11. februarja in v soboto, 12. februarja 2022. Več informacij dobite na: www.sckr.si/sg

mag. Lidija Goljat Prelogar, ravnateljica Strokovne gimnazije ŠC Kranj

www.DÍLCA.si
PODJETJE ZA STORITVE IN TRGOVINO, D.O.O.

Smledniška c. 128, 4000 Kranj
dilcadookranj@siol.net, www.dilca.si
tel: 04/ 235 87 20, fax: 04/ 235 87 21
gsm: 041/ 618 790, 041/ 625 480

Center KORAK za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo
Kidričeva cesta 53, 4000 Kranj,
T: 04 28 18 611, E:info@center-korak.si, S: www.center-korak.si,
DŠ: 35283246, MŠ: 1638696000

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

ŠTUDIJSKI KROŽEK »LUTKE« V CENTRU KORAK, KRANJ

Študijski krožki so brezplačna, neformalna in prostovoljna oblika izobraževanja odraslih, ki poteka v skupini in v katero se vključujejo osebe z različnimi znanji, izkušnjami, spretnostmi, sposobnostmi in pričakovanji. V Centru Korak, Kranj jih, v sodelovanju z Andragoškim centrom Slovenije, izvajamo že od leta 2004.

V letošnjem letu smo člani krožka aktivno spoznavali svet lutkarstva. Posreden cilj krožka je bil z obravnavo in učenjem povsem nove kreativne tematike na svojevrsten način prispevati k celostni rehabilitaciji oseb po pridobljeni možganski poškodbi.

Študijski krožek je bil sestavljen iz šestih delov; raziskovanja zgodovine lutkarstva, spoznavanja vrst lutk, načrtovanja in izdelovanja lutk, načrtovanja in izdelovanja kulise, dramske vaje ter snemanja in montiranja lutkovne predstave. Z namenom preprečevanja širjenja okužb (covid-19) smo teoretični del večinoma izvedli s pomočjo spletne komunikacijske platforme Zoom, praktični del pa v manjših skupinah, zaradi česar smo se tudi odločili k dramskemu delu pristopiti bolj filmsko.

V začetnih srečanjih smo raziskovali zgodovino lutkarstva, spoznavali oblike in vrste lutk ter materiale za izdelavo le-teh. Obenem smo spodbujali učenje in uporabo sodobne tehnologije. Po seznanitvi z ročnimi, prstnimi in senčnimi lutkami, z marionetami in lutkami na palicah, smo se odločili za izvedbo senčnih lutk. V drugem delu krožka smo si člani izbrali svoje like/osebe, jih načrtovali in izdelali, s čimer smo spodbujali in razvijali motorične spretnosti in čutila, krepili domišljijo ter razvijali in negovali svoje likovno izražanje. Z izdelavo kulise smo se dotaknili tehnične plati študijskega krožka, kjer smo spoznavali in uporabljali raznolika orodja za obdelavo lesa in tekstila. Z gibanjem lutk smo razvijali in krepili koordinacijo giba, vaje in pomnjenje dramskega besedila pa so pripomogli k razvijanju, nadgrajevanju in bogatenju besednega zaklada in komunikacijskih spretnosti.

Skozi celoten proces učenja so bili prisotni cilji krepitve koncentracije, timskega sodelovanja, socialnih interakcij in izboljšanja samozavesti. S snemanjem in

montiranjem lutkovne predstave smo spoznali tudi vidike ustvarjanja filma in uporabo programske opreme za urejanje videoposnetkov. V krožek smo vključili tudi zunanjo gostjo. S svojimi lutkami se nam je pridružila kranjska lutkarica Nataša Herlec in nam še pobližje predstavila poklic, uporabo in izdelavo lutk.

Študijski krožek se je zaključil z video-projekcijo predstave »Korakovo darilo« vsem prisotnim v Centru Korak, s čimer smo, ob prazničnem okraševanju prostorov, tematsko odprli »Korakov veseli december«, tematski program, ki bo v sproščenem vzdušju zaključeval še eno zahtevno leto, zaznamovano z epidemijo.

Srečno in zdravo vsem!

Valentina Škofic in Marjan ***Kalamar***

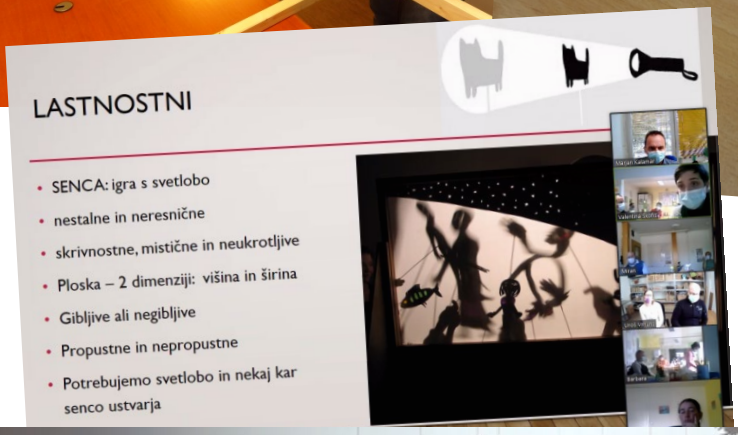

Univerza v Mariboru
Fakulteta za organizacijske vede
Kidričeva cesta 55a
4000 Kranj, Slovenija

Pedagoško delo in raziskovanje na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru

Študijsko leto 2021/2022 smo na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru pričeli v živo, z ustreznim upoštevanjem vseh navodil za zaščito zaposlenih in študentov ter ostalih obiskovalcev.

Foto: FOV

Tako smo za bruce in brucke pripravili uvajalni seminar, na katerem študenti vsako leto prejmejo uporabne napotke za študij. Na FOV UM se zavedamo, da se pot študentov začne s prvim dnem študija in, da jih je potrebno poleg pedagoških aktivnosti vključevati in seznanjati tudi z najrazličnejšimi aktivnostmi, ki izpopolnjujejo njihov življenjepis in predvsem možnosti, da po zaključku študija prejmejo želeno zaposlitev. Še posebej je na področju aktivnosti spodbujanja študentov k raznovrstnim aktivnostmi močan Karierni center fakultete, ki sodeluje tudi pri številnih promocijskih dogodkih fakultete, ki jih skozi leto ni malo.

Pedagoško dejavnost na fakulteti skozi več kot 60-letno tradicijo izvajamo na vseh treh stopnjah, od visokošolskih strokovnih in univerzitetnih študijskih programov, magistrskih študijskih programov do doktorskih študijskih programov. Temeljni stebri študijskih programov, ki se izvajajo na vseh treh stopnjah, so Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov, Inženiring poslovnih sistemov in Organizacija in management informacijskih sistemov. Na visokošolskih strokovnih študijskih programih izvajamo študijska programa Management v športu in Krizni management. Skupaj s Fakulteto za zdravstvene vede UM pa izvajamo tudi interdisciplinarni magistrski študijski program Management v zdravstvu in socialnem varstvu.

Na področju raziskovalne dejavnosti se lahko pohvalimo, da visokošolski učitelji in sodelavci fakultete vidno nadgrajujejo in izpopolnjujejo znanstvene objave v pomembnih revijah s faktorji vpliva ter, da je fakulteta z letošnjim letom izpolnila vse pogoje za vstop v doktorsko šolo Univerze v Mariboru.

Ravno tako smo na področju raziskovanja bogatejši za sodelovanje pri dveh novih raziskovalnih programih ter ohranitvi sodelovanja pri raziskovalnem programu, ki smo ga izvajali do sedaj. Tako obseg raziskovalnih programov pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS) obsega:

- Raziskovalni program št. P5-0364 z naslovom »Vpliv upravljanja, organizacijskega učenja in managementa znanja ter inovacij na organizacije v starajočih se družbah.
- Raziskovalni program št. P6-0437 z naslovom »PODOBA – BESEDA – ZNANJE. Življenje idej v prostoru med vzhodnimi Alpami in severnim Jadranom 1400–1800.
- Raziskovalni program št. P5-0433 z naslovom »Digitalno prestrukturiranje deficitarnih poklicev za družbo 5.0 (industrijo 4.0)«.
- Raziskovali program št. P5-0018 z naslovom »Sistemi za podporo odločanju v digitalnem poslovanju.

Razvojno gledano ima Fakulteta za organizacijske vede jasno zastavljene cilje, vsako leto izboljšuje študijske programe glede na potrebe okolja, izboljšuje raziskovalno dejavnost in utrjuje svoje mesto v tej nacionalni (znanstvenoraziskovalni) skupnosti ter z raziskovalci UM FOV ustvarja novo znanje (in znanost) - in s tem sledi svoji viziji, vrednotam in sloganu: »*Elige Scientiam, Elige Futuram*!«.

Vsem krajanom Zlatega polja v imenu celotnega kolektiva Fakultete za organizacijske vede Univerze v Mariboru želimo lepe praznike in miren vstop v leto 2022.

Izr. prof. dr. Polona Šprajc
Prodekanica za izobraževalno dejavnost FOV UM,
Ga. Petra Gorjanc
Vodja CIS in Kariernega centra FOV UM

BELMONT
Belmont inženiring, d.o.o.

tel.: +386 (0)4 595 14 01
gsm: +386 (0)41 732 808
gorazd.copek@belmont.si

dobava in vgradnja geosintetičnih materialov

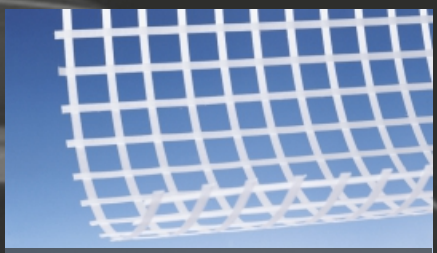
GEOMREŽE

armiranje slabonosilnih tal - železnice

DRENAŽE

dreniranje meteornih vod - zapiranje deponij

BENTONITI

tesnenje protipoplavnih nasipov - HE Brežice

3D PROTIEROZIJSKE MREŽE

protierozijska zaščita nasipov - Drava

HDPE GEOMEMBRANE

zapiranje stare deponije Izola

www.belmont.si

OBELEŽEVANJE MEDNARODNO POMEMBNIH DNI V DŠD KRANJ

DIJAŠKI IN ŠTUDENTSKI DOM KRANJ

Med aktivnostmi, ki jih izvajamo v našem dijaškem domu, so zadnja leta tudi obeleževanja t. i. "svetovnih" ali "mednarodnih" dni, ki so posvečeni določeni globalni problematiki, pojavu ali družbeni skupini ali obujajo spomin na pretekle pomembne dogodke.

Med drugim smo dijakinje in dijake spomnili na *Konvencijo o otrokovih pravicah* in *svetovni dan otroka*, ki se ga obeležuje 20. novembra, ter jih spodbudili, da razmišljajo o izboljšanju položaja otrok v družbi, o enakih možnostih za vse, o sodelovanju otrok in mladih pri sprejemanju zanje pomembnih odločitev ter o prizadevanju vseh za trajnostni razvoj in ravnanje z okoljem, kar bo nato omogočalo zdrav razvoj tudi otrokom. Ob *svetovnem dnevu boja proti AIDSu* – 1. decembra – dijake opozarjamo na varno spolnost, jih usmerjamo k ogledu vsebin iz arhiva TV na to temo in si skupaj z njimi ogledamo katerega od filmov z obravnavano tematiko. Zlasti sporočilen in odmeven je film Philadelphia, ki neusmiljeno izpostavlja neznosno stigmo virusa HIV. Na *dan spomina na žrtve holokavsta*, ki je 27. januarja, smo po celotnem stopnišču doma pripravili razstavo z bogatim slikovnim in informativnim gradivom, s katero smo želeli čim bolj nazorno predstaviti bolečo in tragično zgodbo Judov med II. svetovno vojno. O razstavi je objavila fotografijo tudi revija Mladina.

Foto: Napoli Village

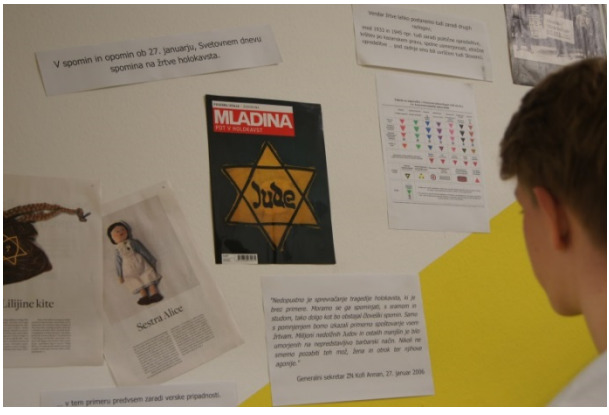

V letošnjem šolskem letu posebno pozornost posvečamo skrbi za okolje in bomo na *dan Zemlje*, 22. aprila, lahko ob objavi drugih gradiv poročali tudi o realizaciji zadanih nalog: s ciljem zmanjšati porabo plastične embalaže v domu (*reduce*) smo pri večerjah ukinili plastične kozarčke, vsem dijakom pa smo razdelili raznobarvne lončke iz obnovljive in razgradljive plastike, s katerimi bodo odslej prihajali na večerjo in druge obroke in jih uporabljali

za druge lastne potrebe. Lončke so nekatera dekleta že označila, podpisala, okrasila ali jih kako drugače individualizirala, da ne bo prihajalo do zamenjav. Naša naslednja dejavnost na področju ekologije bo delavnica ponovne uporabe (*reuse*), na kateri bomo obnovili kartonaste škatle in stekleno embalažo. Zlasti pa se bomo posvetili ločevanju odpadkov in jih na ta način namenili za reciklažo (*recycle*). Navezali smo stik s Komunalo Kranj, na razgovor ali okroglo mizo bomo povabili kakšnega zanimivega sogovornika, tekmovali bomo v zbiranju odpadnih plastenk in pločevink in pripravili vitrino ali razstavo z nazornim prikazom vse bolj pereče problematike varovanja okolja.

Od leta 2019 dalje vsako leto zelo izpostavimo tudi 16. oktober, *svetovni dan oživljanja*. Prvič smo ga združili s samozaščito, reševanjem in vajo evakuacije, kar vse so bila dobra izhodišča za osveščanje na področju nudenja prve pomoči ob zastoju srca. Našemu vabilu za sodelovanje so se odzvali študenti medicine in našim dijakom prikazali, kako se pravilno ukrepa, če smo priča nenadnemu srčnemu zastoju. Ob nenadnem prenehanju krčenja srčne mišice srce preneha črpati kri po telesu, prekine se dotok kisika in hranil do celic, možgani posledično ne opravljajo več svoje funkcije, oseba preneha dihati in izgubi zavest. Zaradi odsotnosti kisika začnejo odmirati celice v vseh organih. V 3 – 5 minutah odmre toliko celic, da tudi kasnejša pomoč in zdravljenje ne pomagata, nastale možganske okvare so pogosto trajne. V primerjavi z obdobjem pred pandemijo se je število srčnih zastojev zunaj bolnišnice povečalo, očividci so bili prisotni v manj primerih in pomoč kasnejša.

Kakšno je torej osnovno in najpomembnejše napotilo v primeru, da oseba v naši bližini doživi srčni zastoj? ***Pristopi takoj, preveri osebo, pokliči 112, sprosti dihalne poti in pritiskaj na sredini prsnega koša v ritmu 100-120 pritiskov/minuto, 5-6 cm globoko, po principu 30 stiskov in 2 vpiha. Če kaj poči, pritiskaj naprej!***

V veselem decembru zaključimo s praznično temo: čeprav ni vpisan med pomembne mednarodne ali svetovne dneve, se v DŠD Kranj vedno aktiviramo tudi ob *Božičku za en dan*. Vodi nas prepričanje, da to, da ne moreš storiti veliko, še ne pomeni, da ne moreš storiti nič. V vsakoletni akciji z dijaki in dijakinjami izberemo dva ali tri otroke iz socialno šibkih okolij in jim pripravimo škatle z uporabnimi, sladkimi, zabavnimi in tudi šolskimi potrebščinami. Res ni treba veliko, da nekomu polepšaš dan.

Pomembni svetovni in mednarodni dnevi, ki jih obeležujemo na globalnem nivoju, prinašajo vsak svoje sporočilo in imajo vsak svoj pomen. Prav je, da mladim na njim ustrezen način približamo ta pomen in jim hkrati sporočamo, da se svet ni začel z digitalno dobo in da življenje ni samo v virtualni tehnologiji. Mnogo veličastnih dogodkov, pojavov, dosežkov, človeških usod, prizadevanj in volje posameznikov in skupin je bilo potrebno, da živimo življenje, kot ga imamo danes. Današnje generacije pa bodo s svojim znanjem, odnosom, novimi spoznanji in novimi izkušnjami oblikovale našo skupno prihodnost.

Mag. Aleš Žlebnik in Judita Nahtigal
Dijaški in študentski dom Kranj

KRAJANOM IN KRAJANKAM ZLATEGA POLJA ŽELIMO LEP PRAZNIČNI MESEC, VESELO PRAZNOVANJE IN VELIKO SREČE, ZDRAVJA, USPEHOV IN OSEBNEGA ZADOVOLJSTVA V LETU 2022!

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

SVETUJE!

V zadnjem tednu je veliko pozornosti tako strokovne kot tudi laične svetovne javnosti namenjene pojavu nove različice virusa SARS-CoV-2, ki jo je Svetovna zdravstvena organizacija poimenovala različica Omikron. Za to novo različico je še preuranjeno reči, kakšen vpliv bo imela na zbolevanje in kako hudo bolezen bo povzročala. Navodilo Svetovne zdravstvene organizacije ob tem je, da se čimbolj pospeši cepljenje proti virusu SARS-CoV-2 in na ta način zmanjšuje vrzeli v precepljenosti populacije. Osnovno cepljenje, ki se je v domovih starejših občanov in socialno varstvenih zavodih začelo že konec lanskega decembra, je močno omejilo širjenje okužbe z novim koronavirusom znotraj ustanov. Sedaj vas želimo spodbuditi k pospešenemu cepljenju s poživitvenim odmerkom, ki se priporoča 6 mesecev po zadnjem odmerka mRNA cepiva oz. po 2 meseca po zadnjem odmerku vektorskega cepiva.

Priporočila za cepljenje proti covid-19 poživitveni odmerek priporočajo vsem osebam, starejšim od 18 let. Med skupinami ljudi, za katere je poživitveni odmerek še posebej priporočljiv, pa so tudi oskrbovanci domov starejših občanov in drugih socialno varstvenih zavodov in osebe z večjo poklicno izpostavljenostjo. V domovih starejših občanov se nahaja še posebej občutljiva populacija, zato vas na tem mestu spodbujamo, da ponovno opozorite varovance oz. njihove skrbnike in tudi vaše zaposlene na to priporočilo. Res si želimo, da bi bil s poživitvenim odmerkom cepljen čim večji delež stanovalcev in zaposlenih v domovih starejših občanov in socialno varstvenih zavodih, da se na ta način še zmanjša verjetnost širjenja okužbe s SARS-CoV-2 v primeru vnosa.

Hkrati vas želimo spomniti tudi na cepljenje proti sezonski gripi, ki je posebej priporočljivo za vse starejše, kronične bolnike in seveda tudi za zdravstvene delavce. Letošnjo zimo je omejitev javnega življenja v primerjavi z lani relativno malo, šole za razliko od lanskega šolskega leta letos ostajajo odprte, zato je precej več možnosti za učinkovito širjenje sezonskih virusov, vključno z gripo. Zaradi tega vas želimo spodbuditi, da v čim večji meri poskrbite tudi za cepljenje proti sezonski gripi.

Cepljenje proti sezonski gripi in cepljenje proti covid-19 se lahko opravi hkrati ali s poljubnim razmikom.

Prim. doc. dr. Irena Grmek Košnik, dr. med. in Kistina Orožen, dr. med. NIJZ OE Kranj

Center za krepitev zdravja, Zdravstveni dom Kranj
Gosposvetska 10, 4000 Kranj
delavnice@zd-kranj.si
030-450-664

OBVLADUJTE PRAZNIČNI STRES

Čustva, ki jih utegnemo doživljati ob praznikih, pogosto izvirajo iz prevelikih pričakovanj. Pričakovanja pa so lahko tudi neprijetna. Božični filmi so pač vendarle zgolj to – filmi. Ne pozabite, da ni nič narobe, če ne gre vse po načrtu. Prepustite se in uživajte v drobnih trenutkih. Recimo bobu bob. Prazniki pač niso vedno ena sama sreča, kajne? Vzemimo praznike v svoje roke in poskrbimo za duševno zdravje! Pripravili smo vam nekaj preprostih nasvetov, ki so vam lahko v pomoč za bolj mirne praznične dni.

Izognite se čustveni okužbi.

Se vam je že zgodilo, da ste se nalezli moževe slabe volje ali sosedinega paničarjenja? Za to so krivi zrcalni nevroni. Zrcalni nevroni so prav posebne možganske celice. Včasih jim pravimo tudi »spužvasti nevroni«, ker zaradi njih ljudje kot spužva vpijamo vse, kar vidimo v vedenju in čustvovanju drug drugega. Poskrbimo, da se v prazničnih dneh distanciramo od ljudi, ki nas lahko čustveno okužijo z razdražljivostjo, nejevoljo in tesnobo. Hkrati bodimo pozorni tudi na to, da ne bomo sami vir čustvene okužbe!

Pogovor pomaga.

Pogovor pogosto deluje razbremenilno. Po pogovoru s sočutnim sogovornikom se zdi, da smo vsaj začasno odložili težko breme. Prazniki vzbujajo v nas veliko nostalgije. Bolj kot sicer se spominjamo preteklosti, jo obujamo in podoživljamo. Podelite težke trenutke s kom od bližnjih.

Pohodite stres.

Med gibanjem se sproščajo endorfini, zaradi česar se bolje počutimo – imamo več energije, smo bolj optimistični in čustveno osveženi. Hoja je najbolj univerzalna oblika

gibanja, ki pomembno prispeva k dobremu počutju. Z njo stres preprosto – pohodimo. Ste vedeli, da ima 10.000 korakov dnevno antidepresivni učinek? Izkoristite dan za hojo in se ne ozirajte na vreme. In še namig: Če so vaše misli zelo nadležne, hojo pospešite do te mere, da se zadihate. Neprijetne misli bodo izpuhtele.

Ne prepustite se čustveni lakoti.

Ljudje ne posežemo po hrani samo zato, da bi se nasitili. Že od zgodnjega otroštva smo priučeni, da hrano tesno povezujemo s čustvi – v njej iščemo ugodje, sprostitev, uteho, nagrado in umik pred problemi. Praznični dnevi so običajno nabiti s takšnimi ali drugačnimi čustvi, zato nas lahko popade čustvena lakota. Ne prepustite se ji! V primerjavi s fizično lakoto se čustvena lakota oglaša takrat, ko naše telo v resnici ne potrebuje novega goriva (hrane), temveč hrepeni po spoprijemanju z lastnimi čustvi. Gre pravzaprav za lažni alarm, ki ga pogosto ne prepoznamo. Čustvena lakota se lahko pojavi nenadoma in zahteva takojšnjo zadovoljitev. Z uživanjem hrane se ne zmanjša, zato jemo do prekomerne sitosti in posledično hrane ne uživamo čuječe – jemo hitro, »se bašemo«. Vsemu na koncu lahko sledita krivda in sram ter značilna sladkorna otopelost.

Privoščite si zimsko spanje.

Spanje nujno potrebujemo za nemoteno telesno in duševno delovanje, zato tudi v prazničnih dneh ne pozabimo na zdrave spalne navade in vzdržujte stalno rutino budnosti in spanja. Preko dneva se čim več izpostavljajte dnevni svetlobi. Elektronske naprave, kot sta pametni telefon in računalnik, pa prenehajte uporabljati vsaj eno do dve uri pred spanjem, saj modra svetloba iz zaslonov zavre sproščanje hormona melatonina, ki spodbuja spanje. Spalno okolje naj bo tiho, temno in udobno, v posteljo pa odidite čim bolj sproščeno.

Biblioterapija.

Biblioterapija je terapija s pomočjo literature, ki je dostopna vsakomur. Knjižnice so odprte in morda je to pravi trenutek za njihov obisk. Knjiga lahko deluje kot prijatelj, kot nekdo, ki nas v težkih trenutkih drži za roko. Ideja, da lahko branje deluje terapevtsko, ni nova. Terapevtski potencial knjig so prepoznali že v stari Grčiji, kjer so knjižnice dojemali kot posvečen prostor s posebnimi, zdravilnimi močmi. Skozi branje se identificiramo s knjižnimi junaki, ki močno nagovorijo naša čustva. Pomagajo nam pridobiti uvid v lastna čustvena stanja, prevladujoče težave in možne rešitve. Poskusite!

Zmenkarije.

Vedno znova ugotavljamo, da smo sredi epidemije izgorelosti. Nenehno hitenje, razdajanje za druge, večopravilnost in občutek vznesenosti so pogosto zadnja

postaja pred adrenalnim zlomom. Pogosto smo do drugih potrpežljivi, sočutni in prijazni, do sebe pa povsem neizprosni. Naj bo prazničen čas priložnost za to, da se uprete kultu hitenja in poskrbite zase! Trenirajte prijaznost do samega sebe. Vsak dan »zmenkujte« s samim seboj – pohvalite se, preizkušajte sprostitvene vaje, privoščite si kaj lepega in se razvajajte.

Hvaležnost za to, kar je.

Tako pogosto rečemo »hvala«. Kar tako, iz navade. Kolikokrat pa pride zahvala zares iz srca? Kolikokrat se spomnimo, za kaj vse smo lahko hvaležni? Osredotočite se na sedanji trenutek, na cenjenje življenja takšnega, kakršno je danes, in vsega tistega, kar ga je takšnega naredilo. Hvaležnost pripomore k temu, da stvari ozremo z drugega zornega kota in pomaga pri obvladovanju neprijetnih čustev.

Po praznikih se udeležite delavnic za zdrav življenjski slog

V Centru za krepitev zdravja, ki je del Zdravstvenega dom Kranj, izvajamo različne delavnice na temo zdravega življenjskega sloga. In kdaj je trenutek res najbolj pravi, kot takoj po praznikih, ko smo polni novoletnih zaobljub in želje po spremembi? Pri nas se lahko udeležite različnih enkratnih delavnic na temo zvišanega krvnega tlaka, sladkorja ali povišanih maščob v krvi, ki jih izvajajo diplomirane medicinske sestre, ali se skupaj s psihologinjo naučite treh različnih tehnik sproščanja. Če ste za pravi izziv, lahko preizkusite svojo telesno pripravljenost, rezultati in napotki fizioterapevta pa vam lahko pomagajo pri načrtovanje telesne aktivnosti v naprej.

Vsi tisti, ki potrebujete več motivacije, znanja in uporabnih napotkov za zdrav življenjski slog, pa se lahko udeležite daljših delavnic. Saj veste, »Jutri pa res začnem« je le izgovor, januar pa običajno mesec, ki smo ga vsi čakali in začetke prelagali nanj. Zato lepo vabljeni v delavnico zdravega hujšanja ali v delavnico Gibam se, pa še v delavnico Zdravo jem. Pri nas boste kar nekaj mesecev vsak teden, pod budnim očesom diplomiranih medicinskih sester, fizioterapevtov, kineziologov, dietetikov in psihologov.
Če vas je pa vsebina članka še posebej pritegnila, potem vas lepo vabimo v delavnice Spoprijemanja s stresom, Podpora pri spoprijemanju z depresijo ali Podpora pri spoprijemanju s tesnobo.

In kaj je najboljše? Delavnice so za vas povsem brezplačne, udeleži se jih lahko vsak odrasli z zdravstvenim zavarovanjem, enostavno nas kontaktirate na mail ali telefon in že DANES zares začnete uresničevati novoletne zaobljube.

Avtor članka: Samir Muminović, dipl. zn. in Tina Rehberger, univ.dipl.psih.

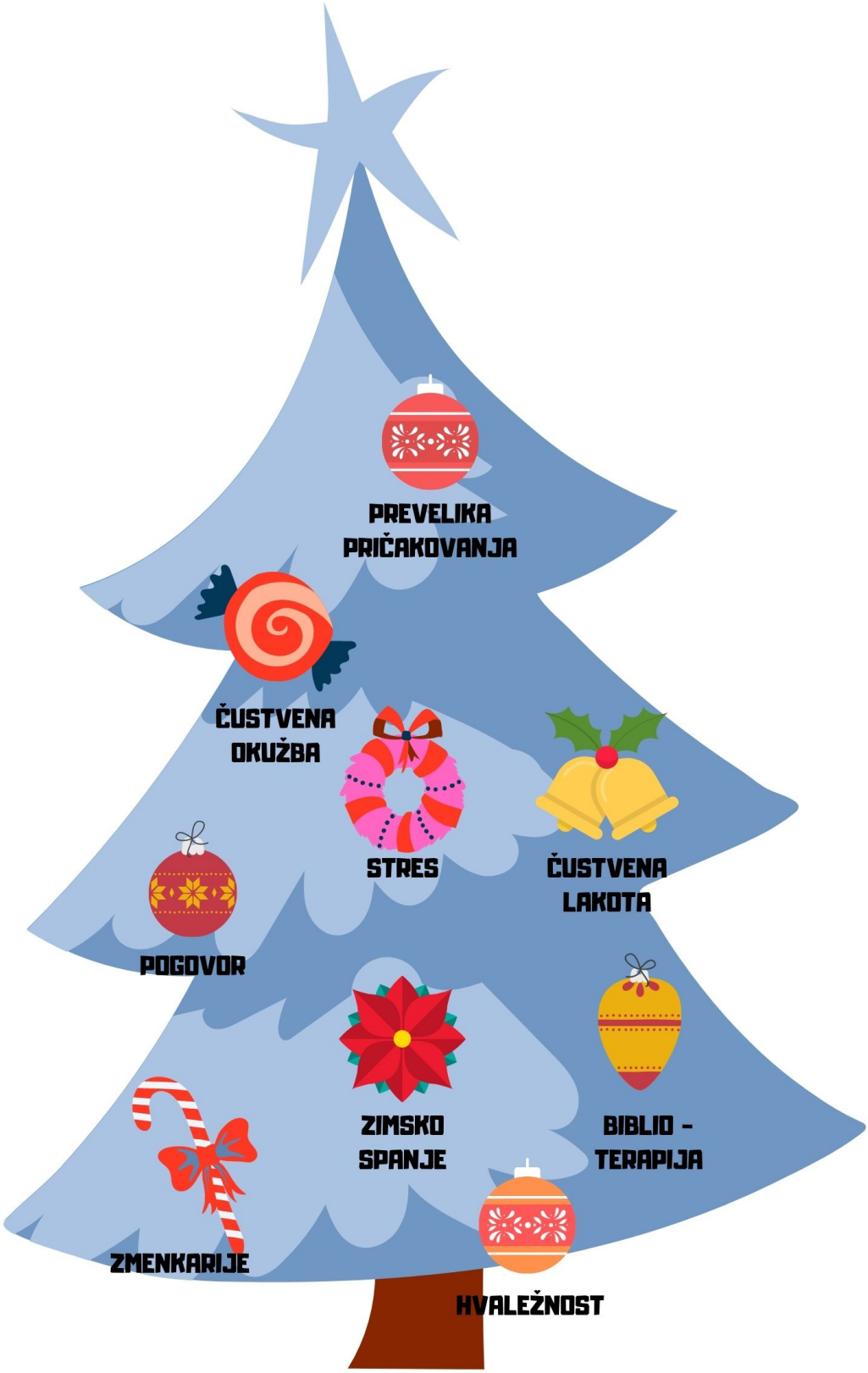
PREVELIKA PRIČAKOVANJA
ČUSTVENA OKUŽBA
STRES
ČUSTVENA LAKOTA
POGOVOR
ZIMSKO SPANJE
BIBLIO - TERAPIJA
ZMENKARIJE
HVALEŽNOST

Izpod peresa učencev,
OŠ Franceta Prešerna Kranj

HIMALAJCI

Pohodniško skupino Himalajci nam je učiteljica kar tako mimogrede predstavila med odmorom v šoli in nas vprašala, ali bi se morda kdo želel priključiti.
Doma me starši (predvsem oči) že tako stalno vlačijo s sabo v hribe po svež zrak in nekako priznam, da sploh ni tako slabo. Malo sem pomislil: zakaj pa ne, brez staršev s prijatelji v hribe, spotoma še kakšen nov štempelj pritisnem, posnamem kakšno fotografijo, morda bo pa šla še kakšna punca zraven … In sem se prijavil.
Skratka, v hribe hodimo približno enkrat na mesec ob sobotah, če je le lepo vreme. S sabo vzamemo samo najnujnejše zadeve: nahrbtnik, hrano, pijačo … Pa seveda najpomembnejše: telefon, zvočnik ter PCT. 😉 😉
Nazadnje smo šli na planino Korošica. Jesenski čas je za hribolazenje sploh prima, ker ni preveč vroče. Pot smo začeli malo pod prelazom Ljubelj, nato pa hodili vse do Hajnževega sedla. Učitelj in učiteljica nista bila preveč naporna, pot pa prav tako ne. Na sedlu se je dalo posneti tudi panoramo (360°-stopinjska slika). Nazaj grede smo se ustavili pri koči na planini Korošica, nekaj pojedli in šli nazaj domov. Čudovit izlet je bil to. Morda najdemo nekoč še čisto pravega jetija, zdaj ko smo pravi himalajci! 😉

Jošt Rekelj, 7. r.

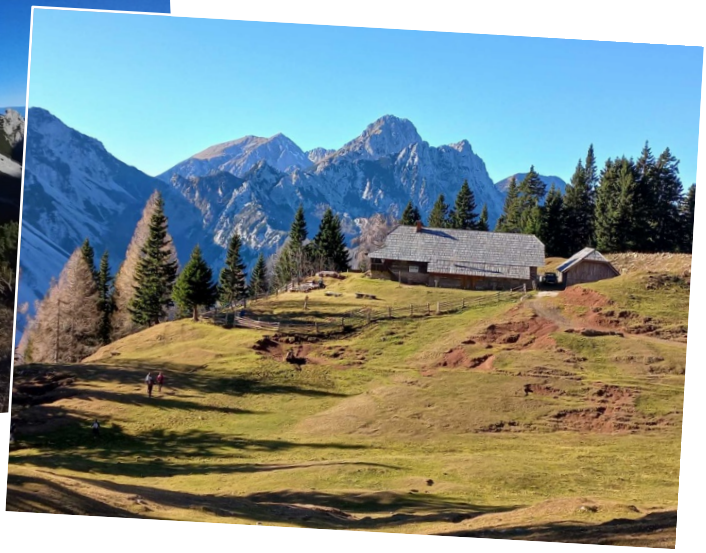

IZLET NA VELIKO POLJANO

S himalajci smo 25. 9. odšli na izlet na Veliko Poljano. Super smo se imeli. Celo pot smo čakali na starejše punce iz 9. razreda, saj so hotele vmes delati še selfije. Na neki razgledni točki je trajalo celih 10 min, da so se vse posnele.
Bolj na začetku poti je ob poti raslo drevo z veliko luknjo v deblu. Vsi smo se stlačili skozenj, samo učitelj Marko malo težje (mogoče zaradi nahrbtnika 😉). Z našo pomočjo je uspelo tudi njemu. Vmes smo se tudi ustavljali in malo popili, da ne bi umrli od žeje. Ko smo končno prišli na travnik pod kočo, smo bili že vsi veseli, da smo na cilju. Ampak travnika kar ni bilo konec in postajalo nam je že prav neznosno vroče.
Pred kočo smo se najedli in napili. Vsega nismo pojedli sami, saj je bila tam tudi psička, ki je bila tako luštna, da si ji moral dati vsaj en košček svoje malice. Na koči je visela tudi zelo zanimiva tabla, na kateri je pisalo:

NO WI-FI
Talk to each other!
Pretend it's 1993
LIVE!

Na koncu poti dol je bil zelo, zelo, zelo, zelo, zelo, zelo, zelo dolg travnik, po katerem smo tekli, se kotalili, se spotikali … in se imeli res fino. Fenomenalno, pravzaprav! Vsi že komaj čakamo na nove izlete.

Brina Zupin, 6. r.

Nepravilno odlaganje odpadkov okoli ekoloških otokov

Komunala Kranj

Pogosto opažamo onesnaženo okolico ekoloških otokov. Nesnaga se kopiči ob zabojnikih, čeprav so ekološki otoki namenjeni zbiranju ločenih odpadkov v zabojnikih in ne ob njih. Vsakodnevno se dogaja, da se ekološki otoki spreminjajo v mini smetišča, deponije oziroma priročna odlagališča za različne odpadke. Kljub rednemu praznjenju zabojnikov, se ob njih kopičijo nepravilno odloženi odpadki, ki kazijo podobo mesta, krajevne skupnosti, vplivajo na zdravje ljudi in konec koncev, v bližnji prihodnosti tudi na denarnice uporabnikov.

Komunala Kranj se s težavami sooča vztrajno:

- z rednim osveščanjem in opozarjanjem,
- z analizo stanja na terenu in dodatnim poostrenim nadzorom,
- s hitrimi odzivi na klice uporabnikov,
- z rednim pospravljanjem okolice ekoloških otokov,
- na nekaterih mestih, kjer je bilo stanje nevzdržno in kjer so bili kupi nesnage ob eko otokih stalni, pa smo morali zvonove umakniti.

Pozivamo, da tisti, ki vidijo nekoga, da na ekološki otok pripelje stvari, ki se tam ne odlagajo, opozorijo, če ne pomaga, pa fotografirajo ter sporočijo na komunalo ali pristojnemu medobčinskemu inšpektoratu, ki je pristojen za sankcioniranje. Komunala Kranj ima pristojnosti le za opozarjanje kršiteljev.

Sicer pa velja, da je najboljši odpadek tisti, ki sploh ne nastane. Kupujmo odgovorno, ne pretiravajmo in kupimo le tisto, kar potrebujemo. Izogibajmo se nepotrebni embalaži in izberimo povratno embalažo. Hrane ne zavijajmo v odvečno folijo ali papir in raje uporabimo embalažo, ki jo lahko vedno znova uporabimo. Izogibajmo se izdelkom za enkratno uporabo. V trgovino se odpravimo z nakupovalno vrečko ali košaro.

Vsi skupaj lahko poskrbimo za čisto in zdravo prihodnost.

FOTO: Komunala Kranj

OBVESTILO KS ZLATO POLJE!

Krajane obveščamo, da si **žalno zastavo** lahko izposodijo:
- na KS Zlato polje **pokličete hišnika - Dare Pangrič**, tel. : 040 640 713 in

- **v City baru**, lokalu pri OŠ F. Prešerna, Kidričeva c. 47 (bivši samski dom), ki je odprt vsak dan, tel. : 070 833 894. (Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8.00 do 22.00, ob sobotah od 9.00 do 23.00 in ob nedeljah od 15.00 do 22:00).

Obema smo za sodelovanje hvaležni, saj hudi trenutki pridejo nenapovedano in si časa ne moremo sami izbrati.

O PROJEKTU

V letu 2021 je Slovenija nosilka naziva Evropska gastronomska regija. Med številne dejavnosti projekta spada tudi predstavitev naše edinstvene kulinarične kulture in tradicije. V Mestni knjižnici Kranj se vključujemo z razstavo o zgodovini gostišč v Kranju. V letu epidemije, ki ga zaznamujejo številne omejitve, bomo poudarili pomen gostiln kot stičišč kulinarike in družabnega življenja.

Predstavitev kranjskih gostišč v preteklosti je osrednji domoznanski projekt, s katerim v gorenjskih splošnih knjižnicah vsako jesen izpostavljamo bogate zbirke o zgodovini, delu in življenju ljudi iz naših krajev. Z izbrano temo se obenem udeležujemo vsakoletnega projekta Dnevi evropske kulturne dediščine, ki nas v letu 2021 nagovarja s temo »Dober tek!«

METODOLOGIJA RAZSTAVE

Z razstavo predstavljamo gostilne, hotele, kavarne, slaščičarne in vinotoče v Kranju ter bližnji okolici. Časovno smo raziskali gostišča od najstarejših virov naprej in vključili tiste lokale, ki imajo svoj izvor pred II. svetovno vojno. Metodološko je razstava rezultat urejene sinteze vseh dostopnih virov, ki jo bomo dopolnjevali s spominskimi pričevanji sokrajanov in z novo odkritimi viri. Izpopolnjena predstavitev bo izšla v brošuri in bo objavljena na portalu kamra.si.

Vabljeni k sodelovanju.

ZAHVALA

Razstava je skupni rezultat raziskovanj zgodovinarjev Gorenjskega muzeja v Kranju, nekdanjega zgodovinskega krožka na Osnovni šole Simon Jenko, Petre Vencelj, someščanov, ki so prispevali gradivo in delili spomine, ter Mestne knjižnice Kranj. Še posebej se za naklonjeno sodelovanje zahvaljujem direktorici Gorenjskega muzeja mag. Marjani Žibert, muzealki **mag. Tatjani Dolžan Eržen ter skrbnici Fototeke Gorenjskega muzeja Mateji Likozar za nenadomestljiv trud pri iskanju slikovnega gradiva.**

Petra Puhar Kejžar, avtorica razstave
Mestna knjižnica Kranj, september 2021

LITERATURA

- Gorenjska: letoviška, industrijska, trgovska, obrtna, Novo mesto: Progres, 1931
- Klásek, Otokar: Gost in postrežba, Kranj, 1936
- Josip Žontar: Zgodovina mesta Kranja, Ljubljana, Muzejsko društvo za Slovenijo, 1939
- Prvi gostinsko turistični zbor, Bled, 1953, Ljubljana, Republiški odbor Sindikata delavcev in nameščencev gostinsko turistične stroke za LRS, 1953
- Razvoj turizma na Gorenjskem, Kranj, 1957
- Miško Kranjec: Mesec je doma na Bladovici, Ljubljana, 1958
- August Šenoa: Nagelj s pesnikovega groba, Ljubljana, 1965
- Gostilna : napotki za poslovanje, urejanje in delo, Ljubljana : Centralni zavod za napredek gospodinjstva, 1967
- Janez Frelih in Alfred Polak: Zgodovinski pregled gostinstva, Ljubljana: Zavod SR Slovenije za šolstvo, 1985
- Gostilne na Slovenskem, Ljubljana, 1986
- Črtomir Zorec: Po Prešernovih stopinjah, Kranj, 1987
- Učenci zgodovinskega krožka Osnovne šole Simon Jenko: Kranj in njegove gostilne med vojnama, Kranj, 1988
- Janez Bogataj: Naše gostilne: izbranih 52 na Slovenskem, Ljubljana : Kmečki glas, 1997
- Franc Puhar: Kranj v stoletju neslutenih sprememb, Kranj, 2000
- Stražiše pa Strašan: zbornik ob 1000. obletnici prve pisne omembe naselja Stražišče pri Kranju, Kranj, 2002
- Velika knjiga pregovorov, Ljubljana, 2007
- Robert Bauman: Organizacija promocijske dejavnosti za razvoj turizma v okolju Kranj, Kranj, 2009
- Marija Kos, Monika Rogelj: Kranjska rodbina Mayr v luči arhivskih dokumentov in muzejskih predmetov, Kranj, 2012
- Marjana Žibert: 150 let Petrovčeve hiše, Cerklje, 2013
- Franc Benedik in Petra Vencelj: Kranjske gostilne, koledar, Kranj, 2014

ČLANKI IN SEPARATI

- Jože Žontar: Kranj in njegova širša okolica v prvi polovici 19. st., Kranjski zbornik 1970, str. 298
- Tanja Tomažič: Gostilne, kakršnih se pri nas spominjamo, Slovenski etnograf, 1976, str. 3-38
- Marija Volčjak: Arvajke, Gorenjski glas, 25.7.1995
- Janez Kopač: Turistični utrip Kranja med prvo in drugo svetovno vojno, Kranjski zbornik 1995
- Nada Bajželj: Gostilna Lakner, Kranjčan, št. 6, 1997
- Roman Nahtigal: Hotel Kokra, Kronika, št. 2, 2004
- Damir Globočnik: Ilirske province v likovnih podobah, Gorenjski glas, 27.9.2011
- Marjana Hanc: Po treh letih v Kranju zgrajen Dvorec Jelen, danes začetek selitev, Delo, 8.10.2013
- Roman Končar: Gostilna Krištof: Z grabljami motila goste, Dnevnik, 14.9.2015
- Roman Končar: Levček je balinal ure in ure, Dnevnik, 27.7.2015

- Roman Končar: Gostilna Stari Mayr: Flancati – uspešnica praznika kulture, Dnevnik, 1.2.2016
- Igor Kavčič: Ko je pesnik prišel v Kranj, Gorenjski glas, 10.2.2016
- Blaž Račič: Vode premalo, vina pa vedno dovolj, Delo, 7.2.2017
- Igor Kavčič: Od pekov do kovačev, Gorenjski glas, 11.2.2017
- Alojz Premrov: Kranj nekoč in danes, Gorenjski glas, 25.9.2017
- Peter Colnar: Franjo Sirc in njegov pečat Kranju, GG Plus, 3.12.2018
- Igor Kavčič: Ta čudoviti Gaštejski klanec, Gorenjski glas, 18.12.2018

SPLETNI VIRI

- Razvoj turizma na Gorenjskem, 1957 (http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-JABY6GBK/c79be092-bca3-4636-99a6-852061773eb8/PDF)
- O naši krajevni skupnosti (http://www.kokrica-ks.si/o-nasi-krajevni-skupnosti)
- Hotel Jelen (http://omrtvicenja.blogspot.com/2010/12/10-hotel-jelen-kranj.html)
- Dvorec Jelen: razkošje bivanja s tradicijo starega mestnega jedra (https://gradbenistvo.finance.si/290989/Dvorec-Jelen-razkosje-bivanja-s-tradicijo-starega-mestnega-jedra?cctest&)
- Gostilna Gastuž, najstarejše gostišče na slovenskem (https://mojsvet.info/gostilna-gastuz-najstarejse-gostisce-na-slovenskem)
- Miran Hladnik: Apokrifni Prešeren (http://lit.ijs.si/pres_ap.html)
- http://www.bellevue.si/sl

SLIKOVNO IN DOKUMENTARNO GRADIVO

- Fototeka Gorenjskega muzeja
- Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota za Gorenjsko Kranj
- Franc Benedik in Petra Vencelj: Kranjske gostilne, koledar, Kranj, 2014
- Kranj na starih fotografijah (https://www.facebook.com/kranjfoto)
- Kranj in njegove gostilne med vojnama, Kranj, 1988
- Kamra (kamra.si)
- arhiv Mestne knjižnice Kranj
- Wikipedija
- zasebni arhivi

KOLOFON

IDEJNA ZASNOVA IN BESEDILO RAZSTAVE
Petra Puhar Kejžar, Mestna knjižnica Kranj
GRAFIČNO OBLIKOVANJE RAZSTAVE
Jernej Kejžar
september 2021
Mestna knjižnica Kranj

Del, na razstavi predstavljenega gradiva:

Gostilna Bekselj

Nekdaj je bila tu pristava, v 19. st. pa furmanska gostilna z gospodarskimi poslopji, kjer so prevozniki menjavali ali »prebekslali« konje. Vedno je bila dobro obiskana. Gostilna je stala na območju, kjer je danes Gorenjska banka, takrat na Blejski cesti št. 2 (pred tem Kokrško predmestje št. 39), ob križišču z Golniško cesto (danes krožišču). Pred hišo je bilo znamenje s turško kroglo, ki naj bi izvirala iz časov turškega obleganja. Stavbo so podrli l. 1960.

Bekselj pred in po II. svetovni vojni (vir: Gorenjski muzej)

Gostilna pri Finku

Gostilno v historičnem slogu je l. 1912 zgradil Konrad Fink, po nacionalizaciji pa so jo preimenovali v gostilno Lovec. Finkova posebnost je bilo vino iz lastnih vinogradov. Gostilna je slovela kot meščanska, saj je bila redna postaja nedeljskih izletnikov. Menda je bil za hitre pivce vhod skozi ena vrata mimo šanka, kjer so zvrnili pijačo, in skozi druga vrata ven. Kasneje je bila v tej stavbi gostilna Pri lovcu.

Skupaj s sosednjimi stavbami med današnjima Koroško in Bleiweisovo cesto so jo podrli l. 1979 in sezidali stavbi Gorenjske banke in Policijske postaje Kranj.

Finkova stavba pred in po II. svetovni vojni ter gostilna Pri Lovcu (vir: Fototeka Gorenjskega muzeja)

Pri Kroni

Ob nekdanji Blejski cesti proti Gorenjski je stala gostilna Krona, do katere so se Kranjčani predvsem ob nedeljah radi sprehodili peš. Nudili so jim predvsem klobase in salame ter pijačo.

> Zanimivost: Vsako leto so na travi ob gostilni prirejali zabavne trgatve. Visoko na brajdah je bilo na gosto prepleteno grozdje. »Kdor je segel po njih, je moral plačati kazen ali pa je moral v zapor. Pravi in nepravi policaj sta kršilca odgnala nekam v ozadje, krivec pa se je seveda branil in prosil. Njegovi otroci, ki so sedeli za mizo, pa v jok in s povzdignjenimi rokami ali celo na kolenih prosili za očeta. Obvezno je sledil srečelov ali tombola z dobitki.« (po spominih, zbranih v zgodovinskem krožku Osnovne šole Simon Jenko l. 1988)

Gostilna Pri Kroni pred vojno in opuščena stavba (vir: Fototeka Gorenjskega muzeja)

Danes je na tem mestu prenovljena stavba podjetja Kron Telekom, kjer so z imenom deloma ohranili dediščino gostilne.

Fider na polju

Na Zlatem polju ob cesti proti Naklem je bila že na začetku 19. stoletja gostilna Fider na polju. Kot ime pove, je stala na nepozidanem predelu Kranja. Njen lastnik je bil Matevž Rakovec, ki je prišel v Kranj iz Zabukovja nad Gorenjo Savo.

Gostilna Fider s Šmarjetno goro v ozadju (vir: Fototeka Gorenjskega muzeja)

OSNOVNI UKREPI SO ENOSTAVNI UKREPI

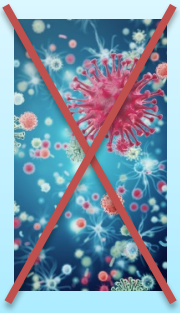

- *pazimo na redno uporabo maske na vseh javnih površinah,*
- *poskušamo se ne dotikati obraza,*
- *bolj pogosto si umivamo roke, če pa to ni možno, si jih razkužimo,*
- *ohranjamo varno razdaljo več kot 2 metra,*
- *kašljamo in kihamo v rokav ter*
- *ostanemo doma, ko se ne počutimo dobro in imamo vročino.*

Z upoštevanjem ukrepov zaščitimo sebe in s tem tudi druge!

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, spletna stran

URADNE URE V TAJNIŠTVU KS ZLATO POLJE:

Uradne ure so vsak prvi torek v mesecu od 17. do 18. ure v prostorih KS Zlato polje, ul. Franca Rozmana Staneta 13 - 1. nadstropje
Stranke osebno sprejema tajnica KS. V času uradnih ur tudi na telefonski št.: **04/ 20 11 972.**
Sporočila pregledamo na naslovu: **kszpkr@gmail.com.** Tekoča obvestila spremljajte na internetni strani: **http://www.ks-zlatopolje-kranj.si**